

WESTERN

BIL GARET

PUT U RED LODŽ

BROJ 17 ● 125 DINARA

WESTERN

17

1986.

BIL GARET
PUT U RED LODŽ

X-100

Urednik izdanja
PIROŠKA MATIĆ

Recenzent
E. PRAVICA

Izdaje i štampa: Novinska, izdavačka i štamparska radna organizacija »DNEVNIK«, OOUR »IZDAVAČKA DELATNOST«, Bulevar 23. oktobra 31 Novi Sad, telefon (021) 621-555. Broj žiro-računa: 65700-603-6350. Direktor NIŠRO »DNEVNIK«: **JOVAN SMEDEREVAC**, Rukovodilac OOUR »Izdavačka delatnost«: **ILJA VOJNOVIĆ**, Glavni i odgovorni urednik OOUR: **TODOR ĐURIĆ**, Urednik Redakcije knjiga: **MILORAD PREDOJEVIĆ**, Sekretar Redakcije: **ZDENKA KARABASIL**, Tehnički urednik: **JULIŠ ARVANITIDIS**, Korektor: **VERA MANOJLOVIĆ**

Tiraž: 32.000 primeraka

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

PUT U RED LODŽ

Džek Moris je, sa sedlom na ramenu, ušao u hotel. Dugo je bio na putu. U stvari, već godinama je putovao od mesta do mesta. Konačno je stigao na cilj.

Zastao je na vratima, držeći desnu ruku na revolveru. U tom gradu mogao je svakog trenutka da očekuje da će sresti čoveka koga je inače tako dugo tražio. Taj čovek mogao bi da se pojavi na svakim vratima, na svakom uglu i, uopšte, na svakom koraku.

Džek je bio vrlo upadljiv muškarac. Visok, suvonjav i izrazito prav, podsećao je na pograničnog kurira.

U hotelu je bilo bučno. Kad se Džek pojavio, odmah je skrenuo pažnju na sebe. Svi su ga posmatrali radoznalo, što Džeka uopšte nije zbunjivalo. On je mirno gledao svakog i gotovo niko nije mogao da izdrži njegov prodoran pogled.

Otišao je na recepciju, da iznajmi sobu.

Portir se nasmejao kad je pročitao Džekovo ime i prezime.

— Nadam se da niste u srodstvu sa čuvenim revolverašem Morisom iz Minesote? — pitao je.

— Ne, nisam mu nikakav rod — mirno je odgovorio Džek. — Ja sam lično dotični revolveraš.

Portir je zinuo od zaprepašćenja.

Džek se obično nije tako predstavljao. U svakom slučaju nije to

činio na takav način. Ali, ovo je bila šansa da stavi do znanja čoveku, koga je tako dugo tražio, da je konačno stigao. Trebalo je da oseti strah.

— Vi ste sigurno samo na proputovanju — nastavio je portir, mucajući od straha.

— Ne — objasnio je Džek. — Dogovorio sam se sa Timom Gonzalesom da se nademo ovde. Poznajete li ga?

— Kako da ne — rekao je portir smeškajući se. Vidno mu je laknulo.

— Dobro je, onda možete da mi pomognete.

— Zašto mi niste odmah rekli da ste Gonzalesov prijatelj?

— Prijatelj? Šta vam pada na pamet? Sad o tome i nije reč — odvratio je Džek, vrteći glavom.

Portir se opet uplašio. Dao je Džeku ključ od sobe.

— Gospodin Gonzales ima brata — rekao je portir opominjućim glasom. — Obojica su hrabri i vrlo uticajni ljudi. Pre svega, imaju ovde mnogo prijatelja.

— To nije tačno — odgovorio je Džek, okrenuo se i pošao prema stepenicama. — Gonzalesovi nikad nisu imali prijatelja. Možete mi verovati da oni čak ni ne znaju šta znači u životu imati dobre i prave prijatelje. Ali i to u ovom trenutku ne igra nikakvu ulogu — dodao je.

Namerno je govorio glasno; da bi još više pobudio interesovanje prisutnih gostiju. Onda se mirno uputio na sprat.

U istom trenutku trojica gostiju prišla su portiru, radoznalo gledajući za neobičnim strancem.

Ali Džek se više nije osvrtao. Bilo je dovoljno što je dao prvi znak, ostalo će doći samo po sebi.

Poručio je da mu u sobu donesu nešto za jelo i flašu vina.

Već posle nepunog sata neko mu je kucao na vrata.

Džek je mirno ostao da sedi. Ali, taj mir je bio samo prividan. Bio je radoznao da sazna kako Timo Gonzales uopšte izgleda, koliko se promenio, i pre svega, kako će reagovati na njegov izazov. Konačno, Džekovo pojavljivanje u ovom gradu nije bilo ništa drugo do direktno izazivanje.

– Slobodno – rekao je Džek. – Samo udite! Otvoreno je.

Džek nije poznavao Gonzalesa. Nikada ga nije ni sreo.

Na vratima se pojavio neki stariji čovek; očito, to nije bio Timo Gonzales.

Džek se, razočaran, naslonio na stolicu.

– Vi ste Džek Moris, zar ne? – pitao je gost, pošto je zatvorio vrata.

Džek je klimnuo glavom.

Nepoznati je bio elegantno odeven. Po njemu se videlo da je dobro situiran.

– A ko ste vi? – pitao je Džek.

– Ron Fonten – predstavio se posetilac. – Već više godina vodim, ovde u gradu, transportno preduzeće.

Džek je uzdahnuo.

– Vi ste se, izgleda, prevarili – reagovao je Džek. – Ja već imam ovde neki posao. Bez obzira na to

što nisam oštetio nikoga u ovom gradu, pogotovo ne za novac, imam u izgledu siguran posao i dobru zaradu.

– Smem li da sednem? – pitao je gost.

– Što se mene tiče, možete. Ali zar mi nismo već završili razgovor?

Posetilac je seo na stolicu pored vrata.

– Došli ste ovamo zbog Tima Gonzalesa – rekao je.

Džek se nasmejao.

– Hoćete da ga ubijete, jer je on pre četiri godine s leđa ubio vašeg prijatelja.

O tome na recepciji nije rekao ni reč. Starac ga je ipak iznenadio sa ovom tačnom informacijom.

– Od koga ste to čuli? Od Gonzalesa?

– Od moje kćerke.

Džek se opet nasmejao. Da, odatle, dakle vetar duva.

– Jeste li došli da me molite za svoga zeta? Onda odmah mogu da vam kažem da sam već sada spreman da se razračunam s njim.

Džek je hteo da se digne i da izgura starca napolje.

– Ne, nego obrnuto, gospodine Moris! Došao sam da vas molim za pomoć protiv braće Gonzales. Oni će me udaviti ako ne uspem da vas pritisnem uz zid. Ja sam već stariji čovek, doduše imam sina, ali on nije nikakav revolveraš i ne voli borbu.

– Dakle, trebalo bi da ubijem ne samo Tima Gonzalesa nego i njegovog brata?

– Šta imate od toga ako ubijete Tima?

– Naći ću ponovo svoj mir.

– Ja bih vam nešto drugo predložio, gospodine Moris. Upravo se spremam da pošaljem nekoliko kola sa robom za kampove kopača

zlata na sever, u Grejt Fols. Ali nikako ne mogu da krenem, jer imam loše iskustvo sa banditima. Stalno mi iza leđa otimaju konje, ili me zbog toga napuštaju ljudi do kojih mi je i te kako stalo. Razume se da iza tih stvari uglavnom stoje braća Gonzales, jer su zainteresovani za isti posao kao i ja. Jedan deo njihovih kola već stoje na obali Misurija i čekaju ostalu robu. I braća gonzales i ja uložili smo sav svoj novac u ove poslove. Zato, onaj ko izgubi mora potpuno da propadne. Ako poznajete Gonzalesove, onda vam je jasno na šta su sve spremni i koliko su svirepi i bezobzirni. Ja bih već davno krenuo sa robom, ali profit do te mere mami ove bandite, da ne biraju sredstva da me zadrže i konačno se domognu svega.

– A vaša kćerka?

– U mojim očima ona je još dete koje ne zna šta hoće. A Timu Gonzalesu ona uopšte ništa ne znači.

– Ja sam vaš čovek – rekao je Džek Moris.

– Recite svoju cenu, gospodine Moris. Ja sam već stariji čovek, bolešljiv sam i ne mogu nikako da krenem s vama. Zastupaće me sin.

– Plaćićete mi redovnu platu i daćete mi odrešene ruke da uz put sam donosim odluke.

Fonten je klimnuo glavom.

– Slažem se. Moj sin će sve regulisati u Grejt Folsu. Vi ste šef.

Dogovorili su se o pojedinostima, a onda je Fonten otišao.

Džek je ispio ostatak vina, ugasio svetlo i prišao prozoru. Samo on i Timo Gonzales su znali da je onom prilikom bilo i jedno ubistvo. Da bi osvetio svoga prijatelja, morao je da nađe Tima.

Tokom proteklih godina to nikako nije mogao da zamisli.

Na neki način se obradovao što je taj čovek došao kod njega.

Odjednom je znao zašto je tako dugo morao da traži Tima Gonzalesa.

Osmehnulo se gledajući ispred sebe i držeći praznu čašu u ruci.

*

Roberto Gonzales sakrio se u senci kuće. Bio je visok i plećat; stajao je malo povijen i posmatrao jahače koji su prolazili kroz kapiju i jahali prema trgu.

Teksaški revolveraš Rodnej video je jahače. On je video Roberta Gonzalesa kako stoji s podignutom rukom.

Dakle, sve je bilo u redu!

Jahači su oterali mazge koje su Fontenu bile hitno potrebne za put na sever.

Roberto Gonzales je sa zadovoljstvom uzdahnuo i otišao u kuću kod brata.

Ušao je u sobu, skinuo kapu i bacio je na kuku.

– Još jednom smo dobili u vremenu – rekao je.

Trenutak kasnije došao je Rodnej.

– Fontenovi su opet ostali bez mazgi – rekao je pobedonosno. – Niko nas nije primetio. Oterali smo mazge kod Indijanaca. Kad one jednom nestanu u njihovim stomacima, neće niko više spominjati ni njih, ni ljude koji su oterali životinje.

– Da li nam to zaista donosi toliko mnogo prednosti? – pitao je Timo nepoverljivo.

– Fonten više nema šansu da preživi stigme sa svojim kolima u Grejt Fols – rekao je Rodnej. – Sad im nedostaju vučna grla. Vi ćete, Roberto, dobiti ovu trku.

Roberto je letimično pogledao na revolveraša i osmehnuo se.

— U redu je, Rodnej! Zadovoljan sam tobom. U stvari, zadovoljan sam sa svima vama. Reci to tvojim ljudima.

Revolveraš je izašao iz sobe. Ubrzo posle toga Roberto ga je video kako prelazi preko dvorišta i ide u prostoriju gde su bili ostali kauboji.

Roberto se okrenuo prema bratu, koji je sedeo u staroj fotelji pored kamina. Neko vreme su se ćutke gledali.

Veoma su ličili jedan na drugog.

— Nešto ti se ne dopada? — pitao je Roberto brata.

— Ti znaš da se ja plašim snage — odgovorio mu je Timo.

— U pitanju je zaista veliki posao — objašnjavao je Roberto Gonzales.

— Ko prvi stigne u Grejt Fols, napraviće veliki biznis sa kopačima zlata. Razumi to već jednom! Treba da znaš da tamo živi veliki broj ljudi koji se nadaju da će pre zime moći da se snabdeju hranom i opremom. Oni su spremni da plate svaku cenu.

Timo je brzo ustao i počeo da se šeta po sobi.

— Ipak, ne dopadaju mi se tvoji metodi. Bio bi mi draži fer odnos. Naši su skoro stigli do Misurija. Fonten još nije ni krenuo. Čemu sve ovo?

— Naša kola su spremna za polazak — rekao je Roberto. — Ali roba još nije stigla. Zar si možda mislio da krenemo sa polupraznim kolima? Da tako konkurišemo Fontenu?

Timo je ljutito odmahnuo rukom.

— Ne dopada mi se ni to što si puške prodao Indijancima.

— Ako hoćemo da prodemo kroz

njihovu oblast, onda moramo da budemo dobri s njima.

Timo je odjednom prekinuo šetnju po sobi. Stao je i oštro pogledao brata.

— Neće Indijanci znati, niti će ih to uopšte interesovati, čija su kola ispred njihovih, odnosno tvojih pušaka.

— Ja sam njihovom poglavici nacrtao u pesku naš žig i objasnio mu da smo to mi. Drugi nas se ne tiču.

— To si mu rekao?! — planuo je Timo. — Ko ima toliko poverenja u njih i ko im toliko poverava, može odmah sam sebi da iskopa raku. Osim toga, nisi valjda mislio da ću na svom čelu nacrtati naš znak, da bi me oni brže prepoznali? Zar da se tako ponižavamo pred tim huljama?

— Hulje su naši saveznici u troci za Grejt Fols — odgovorio je Roberto. — Sa nekoliko pušaka napravićemo dobar posao.

— U to baš nisam siguran! — negodovao je Timo.

U dvorištu je odjeknuo topot kopita. Braća su odmah pogledala kroz prozor.

Bio je to neki kauboj. Stao je i brzo iskočio iz sedla. Ubrzo su čuli njegove korake u kući.

Braća su se pogledala. Roberto je otišao prema vratima i otvorio ih.

— Zdravo, Bene! — uzviknuo je. — Zar si morao tako da juriš?

Ben je ušao u sobu. Bio je oznojan i izbezumljen.

— U gradu je velika gužva. Svi su se pobunili zbog ponovne krađe Fontenovih mazgi. Šerif je krenuo sa grupom ljudi. Rešio je da preduzme ozbiljnu istragu — rekao je Ben.

Timo se nervozno ugrizao za usnu.

Roberto se samo nasmejao.

– Dobro, ali to nije razlog da toliko juriš! – rekao mu je Roberto prekorno.

Ben je ćutao.

– Konačno – nastavio je Roberto – mi nismo izgubili mazge.

– Naravno da ih nismo izgubili. Ali javno se priča da su to učinili naši ljudi.

Roberto je prebledeo.

– Ko može tako nešto da tvrdi? – pitao je ljutito.

– To je teško reći. O tome u stvari svi govore. Ali, to nije razlog zbog koga sam se tako žurio.

Pogled mu je prešao na Tima.

– Ima još nešto novo, nešto čak mnogo važnije – nastavio je gledajući Tima pravo u oči. – Kažu da je pre tri sata u grad stigao revolveraš iz Minesote Džek Moris.

Roberto se glasno nasmejao, pogledao Tima, pa ponovo Bena.

– Jesi li ga video? To može da bude samo jedna neumesna šala!

– Džek Moris je mrtav! – rekao je Timo Gonzales.

Ali, njegov glas nije bio ubedljiv.

– Odseo je u hotelu – objašnjavao je Ben dalje. – Razgovarao sam sa porttirom. Moris je čak stao do znanja da ima neki obračun sa Timom Gonzalesom.

Timo je tek sada prebledeo.

Roberto se namrštio i gledao čas jednog, čas drugog.

– Hvala ti! Bene, to je lepo od tebe. Idi poruči nešto za jelo. Sigurno si gladan.

Ben se okrenuo i otišao. Roberto je zaključao vrata i polako se vratio na sredinu sobe.

– Kaži Rodneju o čemu se radi! – rekao je Timo piskavim glasom, punim straha i nervoze. – Neka se

pripreme on, Rik i Kosto. Pokazaćemo Džeku ko smo i kakvi smo.

– Meni se čini da se ti plašiš snage? – pitao ga je Roberto podrugljivo.

Timo je zadrhtao.

– Ti ne znaš šta govoriš – rekao je. – Džek Moris je došao samo zbog mene. On traga za mnom već odavno. Ko zna, možda je već stigao tu pred naša vrata. Džek Moris!

Roberto je klimnuo glavom.

– To sam već čuo. Mogu samo da ti kažem da se ovde pojavio u pravom trenutku.

– Kako treba to da razumem? – pitao je Timo.

– Otići ću do njega.

– Ti?

– Da, ja!

Timo se nasmejao.

– Ali, to je ipak glupo od tebe! Pre nego što udahneš, već će te pogoditi metak u leđa ili u stomak! I ne samo ti nego svi koji budu s tobom, biće sređeni za tren oka. Mislim da možeš da mi veruješ, jer čak ni ja nisam mogao da ga pobedim.

Timo je govorio sasvim ozbiljno i hteo je da spreči brata da prvi ide Džeku na noge.

– Rekli su mi – nastavio je Timo Gonzales – da će Džek moći da bude pobeden samo onda kad bude imao loš dan. Ali, i to nije tačno, jer njemu je svaki dan isti; uvek je spreman i raspoložen za borbu.

– Neću da ga ubijem – rekao je Roberto smeškajući se. – To bi zaista bilo glupo. Nekako mi se učinilo da sam tek sada naišao na čoveka kog sam toliko dugo čekao. Mislim da bi mi on odgovarao za neke sigurne poslove.

Timo ga je izbezumljeno pogledao.

Roberto se cerio.

— Mi smo već dobili trku za Grejt Fols. Ovaj Moris je naš čovek! On će voditi naš karavan. On je za to pravi čovek! Boljeg nismo mogli ni da zamislimo. Ako uopšte neko može tu stvar da izvede do kraja, onda je to samo on. U to sam više nego siguran!

Nemoj da budeš tako brzoplet! — opomenuo ga je Timo.

— Ja, dobro poznajem takvu vrstu revolveraša, to je stara klasa prvorazrednih boraca. On će to srediti!

— Roberto! — rekao je Timo. — Ništa nisi razumeo. Džek Moris je došao da bi ubio mene! Svako ko pokuša da ga zadrži, već sada je osuđen na smrt, pa makar to bio neko ko mu je u mnogo čemu doraštao! A to si upravo ti. Neće on prevaliti toliki put, tražeći mene, i, sada kad je stigao na cilj, kad me je konačno pronašao ili bar namirisao, odustati od dugogodišnjeg traženja i dozvoliti da ga ti ubediš u nešto sasvim drugo! To je velika glupost! Nemoj više na tako nešto ni da pomišljaš.

— Samo ti mene pusti, pa ćeš sve videti!

— To je moja stvar, a ne tvoja — insistirao je Timo. — Reci Rodneju o čemu se radi. On će se radovati što će konačno imati šansu da zaradi neki dolar više.

— Timo, zar ti zaista priželjkuješ tu borbu? — upitao je Roberto pomalo razdraženim glasom.

— Ne, naravno, ne! Ne bih se plašio nijednog drugog protivnika. Ali nema nikakvog smisla sklanjati mu se s puta.

— Dozvoli meni bar da pokušam! Moraš ipak da priznaš da bi to bilo elegantno rešenje, zar ne, brate?

— Čak iako bi Džek pristao, kad-tad bi se okrenuo protiv nas i

opet bi sve bilo kao u početku — rekao je Timo rezignirano.

— Ne brini, ja bih se već pobri-
nuo da on nikad više ne navrati u ovaj grad.

— Gluposti! Ti ga potcenjuješ — opomenuo ga je Timo. — Ti ne možeš da ga pobediš! S time moraš da se pomiriš!

— To ja ni neću. Jednostavno želim da ga dobro platim i da mu u Grejt Folsu predam naš posao.

— Još jednom ti kažem: sve što preduzmeš, biće uzaludno — insistirao je Timo Gonzales.

— Već sam spreman za polazak — rekao je Roberto, cereći se pobe-
donosno i samouvereno, i odmah je izašao iz sobe.

— Dobro pazi na sebe! — doviknuo mu je Timo, ali Roberto to nije čuo.

Timo je još neko vreme stajao neodlučno, gledajući u vrata. Onda se vratio do fotelje, seo i izvukao revolver.

— Evo me, Morise, tu sam — govorio je tihim glasom. — Hajde da konačno porazgovaramo o svemu.

Uzdahnuo je i pustio revolver u krilo.

*

Neko je kucao.

Džek Moris je ustao, stavio ruku na revolver i viknuo:

— Slobodno!

Vrata su se otvorila, službenik hotela promolio je glavu.

— Dole je gospodin Gonzales — rekao je i odmerio Džeka začuđeno, od glave do pete.

Džek je klimnuo glavom.

— Dolazim.

Službenik je razumeo i odmah nestao. Džek je osluškivao njegove

korake. Onda je polako izašao u hodnik, sišao niz stepenice i stigao dole, u hol.

Nije se iznenadio što je umesto Tima video njegovog brata Roberta. Još manje su ga iznenadili ljudi koji su se okupili i podelili tako da je izgledalo kao da nisu došli zajedno, istim poslom.

Džek je stao, naslonivši se na ogradu stepenica.

– Hteo sam da vidim Tima – rekao je. – Nas dvojica nemamo jedan drugom šta da kažemo.

Roberto Gonzales se nasmejao. Nije mu izmakao Džekov oprezan pogled.

– Znam da želite da vidite Tima. Ali Timo je zbog poslova na putu. Zato bih želeo da porazgovaram sa vama. A kad kažem da porazgovaram, zaista tako i mislim.

Džek je pogledao okupljenu masu kauboja i rekao:

– Vidim ja dobro šta biste vi želeli!

Roberto mu je prišao i stao ispred njega.

– U četiri oka, Džek! – rekao je poverljivo. – Zar nije brutalno to što vi želite da uradite? Čovek kao što ste vi trebalo bi da se bavi drugim stvarima.

– Vi zaboravljate da je Timo ubio moga prijatelja Lea Mortimera. Konačno, i vi ste poznavali tog čoveka, zar ne? Bilo je to vrlo podmuklo i svirepo ubistvo.

– Moj brat drukčije gleda na to. On uvek priča o fer borbi revolver-ima.

Džek ga je pogledao pravo u oči.

Roberto se uplašio tog pogleda.

– U stvari, ljudi jednostavno imaju različite poglede na neke stvari – rekao je pravdajući se.

– Leo je imao metak u ledima! Zar tako izgleda fer borba?

– Na žalost, moram da ponovim da Timo na to drukčije gleda.

– Neka mi to vaš brat lično objasni – odgovorio je Džek.

– Dobro – rekao je Roberto i skrenuo pogled. – Pobrинуću se za to da vi i moj brat dobijete priliku da se o tome nasamo izrazgovarate. Ali, to bi moralo da bude u najvećoj tišini, zar ne? Ako je nešto za osudu, onda ću ja biti poslednji čovek koji će tako nešto štititi. U gradu imamo odličan sud.

Džek je ćutao.

– To vam se, izgleda, ne dopada?

– Možda – odgovorio je Džek.

Roberto se nasmejao.

– Znao sam da ste vi čovek s kojim može da se razgovara. A takav je i moj brat. U to ćete se lično uveriti. Timo će duže vreme biti na putu. Otišao je tek pre dva dana. Zato bih želeo da vam u međuvremenu ponudim jedan dobar posao. Ne iz neke ljubaznosti ili humanosti nego jednostavno zato što su mi dobro poznate vaše sposobnosti i što ih cenim i poštujem.

– Ne verujem da ću prihvatiti vašu ponudu.

– Hoću da krenem sa povorkom zaprežnih kola u Grejt Fols.

Roberto Gonzales je rešio da direktno prede na suštinu stvari.

– Zar me ne biste pratili na tom putu? Mogli biste da budete šef! Prepustio bih vam pravo samostalnog odlučivanja. Platiću vam koliko tražite. Recimo, hiljadu dolara. Uz to i premiju, u zavisnosti od uspeha, i to, recimo, deset procenata od prodate i prevezene robe, ako se sve dobro završi.

Džek je uzdržano ćutao, gledajući Roberta pravo u oči. Roberto ništa nije mogao da zaključi. Morao je da nastavi ubedivanje i ponude:

– Nemojte slučajno da mislite da bih ja time želeo da vas odvučem od cilja. Garantujem vam da će vam posle toga moj brat biti na raspolažanju.

– Vi me zaista potcenjujete.

– Ali, Džek!

– Gospodine Gonzales, za mene su vaši poslovi suviše prijavili. To sam dužan da vam kažem na početku, da biste na vreme znali da prekinete takve razgovore sa mnom.

Roberto Gonzales nije očekivao ovakvo reagovanje.

– Verujem da niste sasvim svesni onoga što govorite – rekao je uvređeno.

Džek je zažmirio; iz njegovih očiju izbijali su bes i zastrašujuća hladnoća.

– Vaš znak je strela. Vaši ljudi su još juče ujutro zamenuili konje, tako sam bar ja obavešten.

– Ne razumem vas! Šta ste time hteli da kažete?

– Shvatićete to malo kasnije – rekao je Džek.

Robertovo lice se smrklo.

– Džek, ovo je moj grad! Ovde je sve moje. A ako kažem sve, onda mislim i na šerifa.

Džek je mirno klimnuo glavom.

– Nije ovde baš sve vaše, zar ne? Nedostaje vam još Fontenovo transportno preduzeće. Jesam li možda pogrešio? Mislim da sam dobro obavešten. Znam sve i o vašem karavanu i o robi, sve mi je do tančina poznato. Nećete dobiti ovu trku. I ja idem u Grejt Fols. Ali ne sa vama. Nadam se da znate zašto ne idem sa vama?

– Ne postupate baš razumno – rekao je Roberto Gonzales.

– I vaš brat nije sasvim razumno postupao – odgovorio je Džek mirno.

Roberto je spustio glavu. Na licu mu je ostao hladan osmeh, pun pretnje i mržnje.

– Zaista, Džek, ja treba samo da dam znak, i šerif će vas odmah uhapsiti. Osim toga, mogu da se pobrinem da brzo budete proterani iz ovog grada. Ili, još bolje, mogu da sredim da vas večeras ubiju pri pokušaju bekstva. Kao što vidite, nije baš pametno igrati se s vatrom, bar ne u vama tuđem gradu, Džek!

– Tako daleko stvari već ne mogu da dođu – odgovorio je Džek.

– Kako to mislite? – pitao je Roberto.

– Jer u tom slučaju vi već u sledećoj sekundi nećete biti među živima. Ali, verujem da vam je to već dobro poznato i da nećete dozvoliti sebi toliki luksuz, ili, još bolje, rizik.

Roberto se trgao i pogledao Džeka pravo u oči, pokazujući svu drskost i, u ovakvoj situaciji, nepromišljenost.

– Verujem da...

Džeku Morisu se odjednom našao revolver u ruci.

Prisutni su se prilično uskomeshali i zbunili, jer nisu očekivali ovakvu brzinu čuvenog revolveraša Morisa. Ali, Roberto je video suviše blizu kundak i bio toliko blizu Džeka da se niko nije smeo usuditi da ista preduzme.

– Šta to vi verujete? – pitao je Džek.

Roberto Gonzales je slegnuo ramenima.

– Povlačim se. Ali, zaklinjem vam se da će vam to biti poslednja runda iz koje ćete izvući živu glavu.

– Dobro, ali sad brzo odlazite odavde dok vas nisam ubio.

– Na kraju ćete i vi dobiti svoje – siktao je Roberto.

– Čistite se što pre, inače će biti kasno! – rekao je Džek.

Roberto se okrenuo i sa svojim revolverašima izašao iz hotela.

*

Dvadeset i četiri sata posle toga počela je trka između Fontenovog preduzeća i braće Gonzales.

Umesto sedam, Fonten je napustio grad samo sa pet kola. Kola su bila napunjena robom koju su hteli da odvezu pre početka zime kopcima zlata u Grejt Folsu.

U svakim kolima bila su po dva kočijaša. Osim toga, s njima je bilo i deset pratilaca, kao i Borl Fonten, sin preduzimača Fontena, i Tanja, njegova sestra.

Tanja se jedva izborila da krene na taj put. Posmatrano spolja, njeni motivi su bili potpuno neshvatljivi. Bolje upućeni su ipak znali da je u pitanju Timo Gonzales, jer se Tanja nadala da bi uz put mogla da ga sretne. Bila je zaljubljena u Tima i očekivala je da će on uticati na Roberta.

Svaka kola vuklo je po šest mazgi. Dva pratioca terali su rezervne konje i mazge, ukupno dvanaest.

Pred njima je bio put od oko tristo milja. Put je vodio kroz divljinu, kroz zemlju Indijanaca, kroz pustinju i planine.

Šanse Fontenovih ljudi bile su neznatne, jer su Gonzalesovi ljudi već stigli do Misurija i tamo bili spremni za dalji polazak.

Stigla je i roba koju je Roberto tako nestrpljivo čekao. U stvari, kad su Fontenovi ljudi tek krenuli iz grada Red Lodž, Roberto i Timo su takođe krenuli. Roba je u tom trenutku bila gotovo stigla do Misurija.

Braća su mnogo brže odmicala, jer su bili na konjima, dok su Fontenovi s mukom krčili put kroz pustinju.

Džek Moris je bio šef te grupe.

Bila je velika žega, i što je iscrpljivalo mazge i konje. Bili su tromi i kretali se veoma teško i sporo. Sunce je peklo.

Džek je krenuo prvi; jahao je po strani i puštao kolonu da prođe.

Mazge i konji su išli oborenih glava. Kola su se jedva kretala kroz pesak. Osovine su škripale i pucketale, dok su kočijaši klečali na sedištima.

Pratioci su bili u sedlima nagnuti napred, šeširi su im bili malo navučeni, da bi zadržavali znoj i prašinu, što, naravno, nije bilo moguće. Svi su ušli u sivi oblak prašine. Svaki udarac kopita i svako okretanje točkova podizalo je novu prašinu.

Džek je pustio kola da prođu; onda je požurio i izašao napred, do prednjih kola, u kojima je bio Borl Fonten.

– Borle, nešto mi ovde nije jasno – rekao je Džek.

– O čemu se radi? – pitao ga je Borl Fonten.

– Moram vam priznati da sam očekivao da će borba sa konkurencijom biti mnogo opasnija i surovija.

Borl je imao dvadeset i pet godina, bio je visok i snažan, i vrlo simpatičan. Ali, samo onda kad se nije pretvarao u hladnog računđu, kakav je u stvari i bio.

Okrenuo je glavu i povukao se na ivicu sedišta.

– Ne znam šta vi podrazumevate pod konkurencijom – pitao je i prijateljski se nasmejavao.

I Džek se nasmejavao.

– Sidite s kola, Borle! – viknuo mu je Džek. – Uzjašite svoga konja i poterajte malo kočijaše. Ja sam odredio bar dvadeset milja na sat, takav tempo sam zamislio. Smatram da to nije preterano i da može da se ostvari, zar ne?

– Džek, moramo da imamo u vidu da je put veoma težak. Osim toga...

– Imamo ugovor – prekinuo ga je Džek. – Dakle, nećemo diskutovati dugo. To što ja kažem nije predlog, to je naređenje!

– Ne razumem vas, Džek – rekao je Borl.

– Dobro vi to razumete: ja moram da vodim računa o ovom putu!

Borlovo lice se smrklo. Ali, Džek se nije obazirao na to. Hteo je upravo da obode konja, ali u tom trenutku se ispod cirade pojavila Tanja Fonten.

Tanja još nije imala dvadeset godina. Nosila je muško odelo i stari farmerski šešir da bi mogla da sakrije ispod njega svetloplavu kosu. To joj je neko savetovao zbog opasnosti od Indijanaca. Čak i ovako obučena, podsećala je na damu.

– Džek, o čemu se radi? – vikala je Tanja ljutito. – Zar ne idemo dovoljno brzo? Možda ste zamislili da nam mazge već prvog dana uginu?

– Prema ugovoru ne moram ni s vama da se konsultujem oko svake sitnice i neću da se upuštam u prepirke – odgovorio je Džek.

Nekako mu je to pričinjavalo zadovoljstvo da joj se suprotstavlja i da joj sve stavi do znanja.

– Uostalom, moram još da vam kažem – nastavio je Džek istim tonom – da bi sve bilo apsolutno jasno. Odgovoran sam samo za kola. Uopšte me se ne tiče šta ćete vi raditi. Ako vam se čini da idemo

suviše brzo, možete da jašete onim tempom koji vam se najviše dopada. Ali isto tako, ako vam je volja, možete da se okrenete i vratite se u Red Lodž. Ako hoćete, onda je najbolje da to učinite odmah, jer će za nekoliko dana već biti kasno i opasno, shvatate li? Čak suviše opasno, smem to da vam kažem. Ne bih onda mogao više da odgovaram za karavan.

Njene svetle oči sevale su od gneva.

– Moja ličnost se oslobađa vaše odgovornosti, gospodine Moris! Zapamtite to, molim vas! Ako pak hoću da se vratim, onda ću okrenuti tamo gde ja to budem htela. Jeste li to konačno shvatili? I, još nešto: vratiću se kad stignemo na Misuri.

Džek se nasmejao.

– Ako na Misuriju budemo imali slobodnih konja, moći ćete da jašete – rekao je Džek. – Ako ne budemo imali nijednog slobodnog konja, moraćete ostati. Ili, ako vam se dopada, moći ćete da idete pešice.

– Učiniću ono što mi se najviše dopada – ljutito je odgovorila Tanja.

– To je još samo sada moguće – odgovorio je Džek. Udario je konja i otkasao dalje.

Tanja Fonten je ljutito gledala za njim.

– Primitivan i drzak momak! – rekla je. – Šta je otac samo mogao da nađe na njemu?

Borl Fonten se uspravio i mahnuo jednom pratiocu.

– Martine, daj mi moga konja!

Onda se Borl okrenuo prema sestri i rekao joj:

– Tanja, on je u pravu. Mi idemo zaista brzinom puža. Zbog ove proklete prašine to mi u početku nije

bilo upadljivo. Pokušaj da izadeš na kraj sa Džekom ili ga jednostavno ostavi na miru. On je zaista težak čovek. Ali, to se nas ne tiče, za nas je bitno da nas dovede do Grejt Folsa. I to blagovremeno!

Koćijaš se smejao.

— Borle, u pravu ste. Zašto smo uostalom pošli? Moris je zaista prilično neotesan, ali moramo priznati da se ovde odlično snalazi, bolje od svih nas. To ćete vi, Tanja, kasnije shvatiti.

— Svi ćete vi shvatiti kad ga ja jednom ošamarim, samo ako pokuša tako sa mnom da razgovara! — rekla je Tanja, dok su joj od besa sevale lepe oči.

— Tanja, nemoj da dozvoliš da te svi izazivaju — rekao joj je Borl.

Borl je brzo uzjahao svog konja.

— Kreni, Džo! — doviknuo je Borl koćijašu. — Vozi brže! Napred!

Džo je bio iskusan koćijaš. Dok se Tanja nameštala, on je bičem poterao mazge. Pošto su se mazge sada kretale većom brzinom, podizale su još veću prašinu.

Tanja se čvrsto držala za naslon sedišta i ljutito gledala napred. Ali, Džeka više nije mogla da vidi, on je već odmakao i imao druge ideje, a ne da se prepire sa tvrdoglavom Tanjom.

— Mora biti da je moj otac bio sasvim slep kad je mogao da potraži pomoć ovog odvratnog čoveka — rekla je ljutitim glasom. — Niko ga ne poznaje, bar ne od naših ljudi. Niko ne zna ni odakle je došao.

Stari Džo se smeškao.

— Tanja, vaš otac ima čulo za hrabre i neustrašive ljude. To vi verovatno još ne znate, ali kad je on bio mladi, pripadao je istoj vrsti ljudi. I danas još zna da preti i psuje.

— Baš vam hvala, ako smatrate da su pretnja i psovka nešto posebno! — rekla je Tanja uvredeno.

Time je njena diskusija bila završena. Džo je imao pune ruke posla da bi održao tempo. Borl se s vremena na vreme pojavljivao i opominjao koćijaše da poteraju mazge malo brže.

Džek se pojavio posle dva sata. Došao je kroz reku, išao pored Džoovih kola i mahao Borlu.

Tanja nije udostojila Džeka nijednim pogledom.

— Prate nas Indijanci — rekao je Džek. — Borle, pobrinite se da sva kola budu blizu jedna uz druga.

Tanja je uplašeno okrenula glavu i pogledala u Džeka. I Džo se uplašio i napeto gledao ispred sebe.

Borlovo lice se smračilo.

— Grom i pakao, Džek, zar je to moguće? — pitao je. — Nismo se zapravo ni udaljili od Red Lodža! Zar već sada da mislimo na Indijance? To prosto ne mogu da verujem. Odakle to oni dolaze? Ništa do sada nismo primetili.

— Video sam samo dvojicu, verovatno je to izvidnica — odgovorio je Džek. — Ali ubrzo će ih biti mnogo više. Ono što mene najviše muči je činjenica da su ta dvojica naoružani puškama. I to vinčester-kama!

— Zar ste i to mogli da vidite? — pitao je Borl malo nepoverljivo.

— Šta je s tobom, ako Džek Moris tako kaže? Onda je to tako i nikako drukčije — rekao je Džo Borlu. — Njemu možete sve da verujete!

— Džo, samo držite taj tempo — obratio mu se Džek Moris. — Do mraka moramo da stignemo do reke. Pokušaću sad da nađem logor Indijanaca, da bismo znali koliko su jaki, jer sam siguran da su

veoma zainteresovani za nas i za našu robu.

— A šta će biti ako oni iznenada krenu u napad? — pitao je Borl.

— Danas nas neće napasti — rekao je Džek. — Dakle, kažite i ostalima o čemu se radi!

Borl ga je pogledao ljutito. Džek je odjahao nazad, zamenio konja i krenuo prema istoku.

— Indijanci nam prete, a on jednostavno odlazi! — javila se konačno i Tanja.

Borl je bez reči okrenuo svog konja i jahao od kola do kola, da bi o svemu informisao kočijaše i pratioce.

Stari Džoz se smejao.

— Videćete da će se Džek vratiti pre nego što odjekne pravi pucanj.

— Mislim da je ovom čoveku stalo do toga da se pravi važan i skreće pažnju na sebe — rekla je Tanja. — U našem kraju već dve godine nije bilo napada Indijanaca.

Džoz je opet poterao mazge.

— Vi zaboravljate kuda smo krenuli i koju konkurenciju imamo.

— Gonzalesovi nisu spremni ni na kakvu podlost — rekla je Tanja posle dužeg oklevanja i razmišljanja. — To bi Timo lično sprečio.

Džoz je na ovo samo ćutao, jer je znao da je Tanja namerno zatvarala oči pred ovakvim činjenicama.

Timo Gonzales se pojavio ispod drveta, zaklanjajući lice rukama.

Rodne, revolveraš, već je otkrio prašinu koja se dizala od karavana.

— Da, gospodine Gonzales! To su sigurno Fontenovi. Strašno se žure!

— Da li vi sigurno znate da je i Tanja sa njima? — pitao je Timo Gonzales.

Revolveraš je klimnuo glavom.

— Da, posmatrao sam povorku još iz prodavnice. Ona je u prvim kolima. U svakom slučaju, u tim kolima je bila kad su izašli iz grada.

Roberto je izašao iz senke.

Rodne se cerio, okrećući se prema Robertu.

— Gospodine Gonzales, stižu Fontenovi! Evo ih, već su tu!

Roberto je stao iza te dvojice i gledao prema jugu.

— Dobro napreduju — rekao je Timo.

— A zašto ne bi napredovali? — komentarisao je Roberto. — I sutra će dobro napredovati, sve dotle dok ih davo ne odnese.

Timo je spustio ruku i pogledao brata.

— Rodnej, osedlajte konje! — rekao je oštro.

Rodne se odmah okrenuo i otišao prema konjima.

— Šta ti je? — pitao je Roberto.

Timo je rukom pokazao prema oblacima prašine.

— Tamo je i Tanja!

Roberto se trgao.

— Stari Fonten nikad nije bio naročito pametan. Zar mi možemo to da promenimo?

— Indijanci! Pa ti bar znaš šta su oni u stanju da urade sa našim devojkama, pogotovo ako su plavuše, kakva je Tanja.

— To valjda nije naša briga! — gundao je Roberto.

Zadrhtale su Timove usne.

— Roberto, to moramo nekako da sprečimo!

— Hoćeš li možda da ideš u indijanski logor?

— Verovatno mi ništa drugo ne preostaje — odgovorio je Timo oštro.

— Tebi svašta pada na pamet.

— Ti si za sve kriv, Roberto! Zašto im nisi skrenuo pažnju da poštede

žene? Sad to moram ja da učinim umesto tebe!

– Nećeš ti naći njihov logor – rekao je Roberto. – Osim toga, nisam im dao samo četrdeset pušaka nego i bure viskija.

Timo ga je pogledao izbezumljeno i zapanjeno.

– Viski?

– Da, do đavola, morao sam, da bi bolje zapamtili naš znak, mislim, da bi obratili veću pažnju na nas.

– Viski! – ponovio je Timo. – Ti si ipak potpuno poludeo. Zar ne znaš šta to znači? To može da izazove velike neredе sve do Misurija!

Roberto je zadrhtao.

– Na buretu sa viskijem nalazi se naš znak, tako da će ga oni stalno imati pred očima. Ostali nas se ne tiču. To sam ti već jednom objasnio.

Timo je okrenuo glavu i uzbuđeno gledao prema jugu.

– Protiv četrdeset do zuba naoružanih Indijanaca oni nemaju nikakve šanse – rekao je Timo.

– Ne.

– Ja ću dovesti Tanju – brzo je rekao Timo.

– Prvi čovek u ovom oblaku prašine je Džek Moris. On će biti i prvi koga ćeš sresti. A Rodnej će ići sa mnom.

– Ne možeš me tek tako ostaviti na cedilu.

– To baš i hoću da uradim! – odgovorio je Roberto hladno.

Timo je zadrhtao.

– Čemu ovo sažaljenje? – pitao je Roberto. – Ti je čak ni ne voliš. Svi Fontenovi su isti, među njima nema nikakve razlike.

– Idi do đavola!

Roberto je podigao ruku i pomirljivo se nasmejao.

– Pogledaj, Timo! Džek Moris ima jasne namere. Mora biti da je

satima razgovarao sa starim Fontenom, da bi uopšte dobio ovaj posao. Džek na ovaj način želi da nas uništi. Zar ti to stvarno još nisi shvatio?

– Nije važno kakve su njegove namere. On ipak nema nikakve šanse.

– Radi šta hoćeš i kako hoćeš – konačno mu je rekao Roberto.

– Sam ću da odlučim šta ću da radim!

– U redu je. Za mene je samo važan posao u Grejt Folsu. Nisam valjda zabadava digao u Red Lodžu sve na noge, da bih sada dozvolio da čitava stvar propadne. Četiri nedelje sam sprečavao polazak kolone Fontenovih kola. To me je dosta stajalo. Konačno imam prednost koja mi je i te kako potrebna. Sad mi ti dolaziš sa tom devojkom! Do đavola, ne! Mi ćemo otići. Nisam ni znao da je stvar uzela takvog maha. Zar su tvoja osećanja prema njoj toliko jaka? Ali, moraš da je zaboraviš! I to odmah!

– Ne radi se ni o kakvim dubokim osećanjima! – negodovao je Timo. – Ona je žena, i samo se o tome radi! Hoću da sprečim da ona padne Indijancima u šake. Sama pomisao na tako nešto dovodi me do ludila.

– Ta povorka je izgubljena – mirno je odgovorio Roberto, spremajući se za polazak. – Mi ništa više ne možemo da zadržimo. Uopšte ništa!

Timo ga je polako pratio. Stali su pod drvetom, kod konja, i gledali se.

– Ima nas trojica – rekao je Timo. – Mogli bismo da odemo do Fontenovih, da im se toliko približimo dok nas Tanja ne primeti. Meni je potrebno samo da podignem ruku, i ona bi odmah došla kod nas.

– Ti sve vreme zaboravljaš Morisa – podsetio ga je Roberto.

– Tanja mi je u ovom trenutku najvažnija.

– Nisi u pravu. Moris se o svemu dobro raspitao. Ako nas ne bi napao, onda bi iz drskosti zadržao Tanju, a za to vreme drugi bi nas već izrešetali puškama. Moraš i meni nešto da veruješ – rekao mu je Roberto.

Zatim je Roberto uzjahao konja. Isto je učinio i Rodney. Timo je neko vreme oklevao. Nije bilo drugog izlaza, i on je morao da postupi kao ova dvojica.

*

Sunce se polako pomaljalo. Svežina noći osećala se još samo u vazduhu. Džek Moris je napustio utvrđenje kolima, gde su se ljudi pripremali za polazak, i otišao na obalu reke. Produžio je obalom sve dotle dok nije naišao na Tanju.

Tanja se upravo umila; sedela je na obali i posmatrala ribe.

Čula je Džekove korake, ali nije podigla glavu. Džek je primetio kako se Tanja promenila i prebledela.

– Stavite šešir – rekao je, kad je stao pored nje. – Indijanci ne moraju da znaju da imamo i jednu ženu u grupi.

– Čudi me da ste vi uopšte primećili tako nešto – odgovorila je, ne pomerajući se s mesta i pokazujući da je sve to uopšte ne uzbuđuje i ne brine.

Džek se onda sagnuo, dohvatio njen šešir i pažljivo joj ga stavio na glavu.

Tanja se naglo okrenula, kao da joj je pričinio neki bol. U očima joj se pojavio izraz neopisivog besa,

usne su joj podrhtavale. Ali, ma koliko je pokazala gnev, ipak je izgledalo da nije našla reči koje bi i odgovarale situaciji.

– Vi ste veoma lepi – rekao je.

– I, ja verujem da ste svesni toga.

Ova simpatična primedba potpuno ju je zbunila, možda joj je čak bila i prijatna. Pocrvenela je, slegla ramenima i onda opet podigla pogled prema njemu.

– Šta vam pada na pamet? – rekla je ljutitim glasom.

– Niste me dobro shvatili – mirno je objasnio Džek. – Hteo sam samo da vam kažem i da vam skrenem pažnju na to da će vaša lepota, do koje vam je očito mnogo stalo, otići do đavola, ako se u vaše telo zabije nekoliko strela.

Tanja je skočila i promenila boju.

– Jednom sam vam već objasnila da vi ne treba da se brinete o meni!

– U ovom slučaju, to je zabluda – odgovorio je mirno. – Ako vi ovde slučajno nestanete, moraću da zaustavim čitav karavan da bih vas tražio. A vi najbolje znate šta bi značilo za vašeg oca kad bismo propustili čitav jedan dan.

Tanja ga je još jednom pogledala, puna mržnje.

– Nauči ovog da se ponaša pristojno, ili ću to morati ja da učinim!

– rekla je bratu, koji se pojavio iz žbunja, i nekud pobe gla.

Borl je gledao za njom; stegnuo je pesnice, podbočivši se, i mrzovoljno pogledao Džeka.

– Vi često spominjete naš ugovor – rekao je promuklim glasom.

– Tačno je, ali ja sam dužan tako da postupam – rekao je Džek, ne pokazujući nimalo uzbuđenja.

– Da, ali u ugovoru ne stoji da je vaš zadatak da stalno pratite moju sestru.

To je već bilo suviše drsko. Džek se toliko naljutio da je umalo hteo da ošamari i možda čak i izudara Borla. Ali, morao je da se kontroliše i da vlada sobom.

— To sigurno ne biste rekli da sam kojim slučajem morao da nosim Tanju na rukama, u slučaju da je dobila strelu u vrat.

Borl se zbunio.

— Izvinite, Džek, vi ste opet u pravu. Tanja je ponekad suviše lakomislena. Još ne poznaje sve opasnosti ovog kraja i puta.

Džek je klimnuo glavom.

— Da, upravo je tako! Išla je bez šešira. Čak iz kampa sam mogao da vidim njenu plavu kosu. Ali, to će je verovatno još naučiti pameti.

Borl i Džek su se zajedno vraćali u kamp. Kola su još uvek stajala ukrug, iako su mazge već bile upregnute.

— Pokret! — viknuo je Džek i uzjahao konja.

— Indijanci! — rekao je neko. — Videli smo ih na drugoj strani reke!

— Tu su oni bili još juče — odgovorio je Džek. — Napred! Kolona, napred marš!

Džek je na konju prišao Džoovim kolima.

— Do davola, Džek — rekao je Borl, koji se u međuvremenu popeo u Džoova kola — možda bi bilo bolje da smo ostali u našem utvrđenju i da smo poslali jaku patrolu.

— Ne gledajte toliko preko reke — odgovorio je Džek. — Oni nas samo posmatraju. Ako nas napadnu, doći će sa druge strane. Napred!

Tada se ispod cirade pojavila Tanja.

— Moj brat vam je dao neku naredbu, gospodine Moris! — viknula je razdraženim glasom.

Džek se udobnije namestio u sedlu i podigao ruku.

— Insistirate li na toj naredbi, Borle? — pitao je Džek ležerno, smeškajući se.

Borl je okrenuo glavu i rekao:

— Ne! Naravno, ne!

Džek je još jednom podigao ruku i glasno komandovao:

— Napred! Polazak!

Kola su krenula. Tanja je, crvena u licu, opet nestala iza cirade. Džek je naredio koloni da krene, a on je odjahao prema istoku.

Neposredno pred podne usledio je napad Indijanaca.

Zahvaljujući Džeku, taj napad nije iznenadio ljude.

Džek je jahao čitavu milju istočno od kolone, kroz brda, i tako prvi primetio Indijance. U brzom galopu vratio se nazad. Kad je prešao preko poslednjeg brda, skinuo je šešir i mašući njime, vikao iz sveg glasa:

— Indijanci napadaju! Pravite brzo utvrđenje od kola! Idite što bliže vodi! Brže, ne oklevajte!

Bilo je potrebno samo tri minuta da bi se napravilo utvrđenje.

Mazge i konji bili su u sredini, kola su stajala ukrug. Da bi između kolskih točkova imali zaklon, napravili su barijere od sanduka i vreća sa stočnom hranom.

— Svi na ovu stranu! — naredivao je Džek. — Podelićemo se tek kad počnu da nas opkoljavaju. Pucaće se kad ja izdam naredbu.

Onda je neko vreme bilo mirno. Ništa nije odavalo šta ih očekuje.

Prašina se već slegla kad se iza brežuljka čuo topot kopita. Malo kasnije, Indijanci su stali.

Bilo je četrdesetak ratnika; stajali su svi u jednom redu. Onda su dvojica stali napred i krenuli duž reda postrojenih ratnika.

– Vi vredite onoliko koliko ste plaćeni – rekao je Džo Džeku, tapšući ga po ramenu. – Indijanci su, izgleda, zamislili da će moći da nas iznenade u pokretu i da će nas napasti kao vuci.

Onda se Džo obratio Borlu:

– Samo pogledajte kako su nervozni, jer su umesto stada ovaca naišli na bodljikave ježeve! Dodite, nitkovi! Pokazaćemo vam svoje bodlje!

– Mislite li da nas zato ne napadaju? – pitao je Borl. Glas mu je bio tih i nesiguran.

– Sigurno će nas napasti – odgovorio je Džek. – Ali, iza nas je reka. Time im je oduzeta mogućnost da nas opkole, kao što bi inače već učinili. Baš sam radoznao kako će početi napad.

Iza Borla, pojavila se Tanja. Čim je uhvatila Džekov pogled, odmah se povukla. Džek je prvi put u njenim očima zapazio strah. Morao je samom sebi da prizna da se obradovao što je bar za nekoliko minuta uspela da se obuzda.

Indijanci su ih ubrzo napali.

– Još ne otvarati vatru! – vikao je Džek.

Indijanci su u grupama, uz uzvike, jurili; delovali su kao neobuzdana gomila ratnika željna borbe i pobeđe. Spustili su se s brda u dolinu i jurili prema improvizovanom utvrđenju. Puške su pucale u kola i u zaklone. Letele su strele.

– Sad! – viknuo je Džek, kad je talas ratnika bio udaljen od kola otprilike sto jardi. – Vatra!

I, za tren oka, zapraštalo je dvadesetak vinčesterki. Pošto su svi bili provereni strelci, mogli su istovremeno i da nišane i da repetiraju. Tako je Indijance stizao plotun za plotunom.

Padali su ratnici i konji, i nestajali u oblacima prašine, koja se približavala i utvrđenju.

Indijanci su još uspeali da se podele da bi uhvatili utvrđenje u makaze. Ali, sa te pozicije dali su se u bekstvo.

Ljudi su se podigli iza zaklona. Do tog trenutka niko nije bio čak ni ranjen.

Ali, onda se na trećim kolima desila strašna eksplozija.

Džek je u međuvremenu takođe ustao iz zaklona. Odjednom je osetio neki udarac po glavi i, pod pritiskom tog udarca, za trenutak izgubio svest.

Kad je opet došao k sebi i uspravo se, pred njim se ukazao stravičan prizor.

Iznad utvrđenja bio je sivi oblak, u sredini utvrđenja ležali su mrtvi ljudi, konji i mazge. Od trećih kola ostao je još samo donji deo. Sanduci i vreće bili su razbacani na sve strane.

Borl se nekako doteturao do Džeka. Na njegovom licu bila je krv.

– Džek, šta je ovo? – pitao je pruživši ruku.

– Do davola, šta se to moglo desiti? – pitao se i Džek, jedva stojeći na nogama.

– Eksplodirali su dinamit i petrolej – jedva je izgovorio Borl.

– Ne razumem kako je moglo da dođe do tako snažne eksplozije – čudio se i Džo.

– Mora biti da su Indijanci bacali zapaljene strele – mislio je Borl.

– Ko zna, eksploziju može da izazove i običan metak, koji je u ovom slučaju svakako došao sa suprotne strane – dodao je Džo.

– Da li ste vi uopšte imali dinamit u kolima? – pitao je Džek, više zapanjen nego ljut.

– Da, imali smo samo nekoliko šipki – odgovorio je Borl. – One su, između ostalog, neophodne kopačima zlata, i zato smo morali da ih ponesemo.

– Da, eto vam sada vaših šipki!

Borl ga je pogledao strogo.

– Džek, hoćete li sada još i to da mi prebacujete? – pitao je uvredeno.

– Ne, to mi ni na pamet ne pada! – odgovorio je Džek, stavljajući na glavu šešir koji mu je pao pri eksploziji. – O tako nečemu ne može da bude ni reči – dodao je, želeći da potpuno razuveri Borla.

– Imamo petoro mrtvih – rekao je Džo.

Džek se okrenuo i otišao.

– Da, petorica mrtvih! – ponovio je Džo. – Svi koji su bili između trećih i četvrtih kola. Uz to i sedam mazgi. Tri su bile odmah mrtve, ostale smo morali da ubijemo.

Džek se brzo vratio; bilo mu je žao što je ostavio Džoa a da ga nije saslušao do kraja.

– Koliko imamo ranjenih? – pitao je.

– Skoro svaki je dobio poneku ranu, ali život nikom nije u opasnosti.

– Borle, gde je vaša sestra? – pitao je Džek.

– Tanju smo odmah stavili u moja kola – saopštio je Džo. – Onesvestila se kad je Ben Stjuart pao pred nju. Bena smo prepoznali samo po čizmama.

Džek je osetio kako je prebledeo. Za trenutak je jedva mogao da dobihe vazduha.

– Zamislite šta se moglo desiti da je Indijancima kojim slučajem uspeo ovaj napad? – pitao je Džo. – Sad niko od nas ne bi bio među živima.

– Da, sve se desilo već drugog dana! – rekao je Borl. – Zar nije bolje da se vratimo?

Džek ga je pogledao oštro.

– To je vaša odluka – rekao je i ostavio ga.

Borl je pogledao Džoa.

– Šta da radim? – pitao ga je.

– Još nismo pobedeni! – rekao je Džo. – Zar hoćete da ispadne da su ova petorica uzalud platili životom?

– Ne! Naravno, ne!

– Kola bi još mogla da se koriste – rekao je Džo. – Ako nas Indijanci samo tri sata ostave na miru, sve ćemo moći da dovedemo u red.

– Da – složio se Borl.

– Onda moramo da požurimo!

*

Uplašio ih je naš urlik – rekao je poglavica. – Moramo priznati da se nekoliko njihovih ljudi hrabro borilo. Ali mi smo ipak bili još hrabriji. Pomogao nam je veliki Manitu da dignem u vazduh njihova kola. Ne samo kola nego i celo utvrđenje.

Rodnej je prekrstio ruke na grudima i rekao:

– Možete biti sigurni da ćemo u svim kućama belaca pevati o vašoj hrabrosti.

Braća Gonzales su se pogledali, pošto ništa nisu razumeli.

Indijanci su, naravno, govorili na svom jeziku.

– Do đavola, šta kaže poglavica?

– pitao je Roberto revolveraša. – Prevedi! Ni reč nisam razumeo.

Rodnej se okrenuo i rekao cereći se:

– Fontenovi su sredeni.

– Sredeni? – pitao je Roberto nepoverljivo.

Rodne j je klimnuo glavom.

– On to kaže. Njegova horda je digla Fontenova kola u vazduh. Pretvorila ih u plamen i dim.

– U plamen i dim? – pitao je Roberto ne verujući Rodnejevom prevodu.

– Da, on je ubeđen da su sve zapalili i uništili – objašnjavao je Rodne j.

– A žena? – pitao je Timo. – Pitaj ga šta su uradili sa ženom. Gde je ona?

Timo je bio bled i unezveren.

– Sada ova dvojica treba da održe datu reč i da nam daju još više pušaka – rekao je poglavica.

– Tako smo se dogovorili, jer smo mi pobedili njihove neprijatelje. Bila je to zaista velika pobjeda. Osim toga, potrebno nam je još viskija, da bismo proslavili pobjedu.

– Nemoj tako žuriti, poglavico – odgovorio mu je Rodne j.

– Mi samo postupamo prema dogovoru!

– U redu je, dobićete sve što vam je obećano. Ali, gde je žena koja je bila u kolima? Morate da je nađete i da nam je dovedete.

– Sve smo ih poubijali. Ljude, žene i decu.

Rodne j je vrteo glavom. Stavio je desnu ruku na grudi.

– Poglavico, srce me boli, jer ne govoriš istinu. Tamo su bili samo muškarci i jedna jedina žena.

– Mene još više boli srce, jer me okrivljuješ za laž. Svi su mrtvi. Nisam imao vremena da prebrojavam mrtve po tome da li su muškarci ili žene, ili deca. Važno je da su svi mrtvi.

– Ovaj nitkov pokušava da nas vuče za nos – rekao je Rodne j braći Gonzales. – Govori o poubijanim ženama i deci.

Timo je ljutito prišao poglavici.

– Cuješ li, pacove jedan! Dovedi mi tu ženu! Hoću da je vidim ovde! Sigurno ste je uzeli i povelili sa sobom. Ubiću te ako toj ženi bude falila jedna dlaka s glave!

Roberto je povukao brata.

– Jesi li poludeo? Nemoj toliko da ga ljutiš. Osim toga, sve govoriš uzalud, jer on ne razume nijednu reč. Rodne je, kaži mu da ide. Dobiće onoliko pušaka koliko mu je potrebno. Odmah to reci, i pošalji ga odavde!

Dok je Rodne j prevodio, Roberto je zgrabio brata za ruku i povukao ga prema kolima.

– Time, ne smeš tako da razgovaraš sa ovim nitkovom! – gundao je Roberto. – Možda će nam još biti potreban, zajedno sa svojom hordom.

– Njega ću nogom oboriti na zemlju! – vikao je Timo. – Siguran sam da su uzeli Tanju. Pogledaj samo kako brzo odlazi. Tačno znam zašto mu se tako žuri.

Rodne j je prišao braći.

– Ne znam, gospodine Gonzales – obratio se Robertu. – Indijanci se rado hvale pobjedama. Dim, i plamen, i žene, i deca, možda to ne bismo smeli da shvatimo bukvalno. Ali, sasvim sam siguran u to da su Fontenovi sređeni.

– Možda su presreli neki sasvim drugi karavan! – siktao je Timo. – Ja ću se sam vratiti. Ako nas je ovaj slagao, moraće to i da plati!

– O tome ću se ja pobrinuti – odgovorio je Roberto oštro.

– Zašto ti?

– Rodne je, osedlaj naše konje – rekao je, ne obraćajući pažnju na Tima. – Nas dvojica ćemo se vratiti. Ti ćeš, Timo, krenuti sa našim karavanom.

– To je moja stvar! – prodrao se Timo.

– Hteo sam da te pošteditim da ne vidiš strašan prizor – odgovorio je Roberto, smeškajući se podrugljivo.

– Nemaš ti mene šta da štediš!

– Imam još jedan razlog – nastavio je Roberto istim tonom.

– Koji?

– Želeo bih da sprečim da slučajno ne okreneš Indijance protiv nas. Ti znaš koliko sam morao da žrtvujem dok sam postigao da zapamte naš znak. Neću da dozvolim da mi taj ulog propadne. Shvataš li me?

– Hoćeš li mi reći istinu? – pitao je Timo.

Roberto mu je stavio ruku na rame.

– Da, do đavola! Sve ću ti iskreno ispričati. Ali kreni sa karavanom, moramo što više da odmaknemo.

Timo je klimnuo glavom i okrenuo se.

Rodnej je stigao sa konjima. On i Roberto su uzjahali i krenuli u pravcu istoka.

Pred večer, oni nisu prešli još ni dvadeset milja, kad se pred njima iznenada pojavila neka kolona kola.

Stali su, izmenjali iznenađene poglede i pogledali malo bolje prema kolima.

– Baš je odvratan! – ljutito je rekao Rodnej. Mislio je na indijanskog poglavicu. I njemu i Robertu bilo je sasvim jasno o kojoj se to koloni kola radilo.

Roberto se rukama držao za sedlo.

– Do đavola! Poglavica nas je dobro nasamario! Gde je on mogao da vidi dim i plamen? Možda u svojim pijanim očima!

– Imamo još samo dvadeset milja prednosti – rekao je Rodnej.

– Indijanci nas smatraju glupim.

Nisu oni nijedan metak ispalili!

Rodnej je ljutito klimao glavom.

– Tako i ja mislim. Izbrojao sam petoro kola.

– Petoro će i ostati! – čuli su nečiji glas iza leđa. – Da, sve do Grejt Folsa taj broj se neće menjati!

*

Roberto i Rodnej su bez reči digli ruke.

– Morise, čini vam se da ste više nego pametni – rekao je Roberto preko ramena.

– Gubite se! – odgovorio je Džek. – Ne pojavljujte se više u našoj blizini, inače ću pucati. Vi dobro znate da ja imam pravo na to! A ako to učinim, onda će to biti samo zbog toga što želim da skinem Indijance s vrata.

– Ne razumem šta vi to govorite, Morise – rekao je Roberto i polako se osvrnuo.

Džek Moris je stajao na sredini njihovog puta, s puškom uperenom u njih.

– Pratio sam vas kraći deo puta i čuo svaku vašu reč – rekao je Džek.

Roberto je pokorno pognuo glavu.

– U redu je. Otići ću – rekao je.

Polako je pustio ruku i uhvatio kajase, okrenuo konja i odjahao. To je učinio i Roberto.

– Čujte, Gonzales! – rekao je Džek, pošto je u međuvremenu krenuo za njima i sasvim se približio Robertu. – Ovo je već drugi put kako uzmićete preda mnom. Ali, to je i poslednji put da se nas dvojica ovako rastajemo. Ako se još jednom sretnemo, imaćete prednost, ako odmah uzmete oružje u ruke.

– Nikad nisam imao nameru da budem vaš neprijatelj – objašnjava

vao je Roberto. — Ali vi ste sami odlučili i prešli na protivničku stranu.

— Nadam se da ćete jednog dana sami shvatiti moje razloge.

— Hoćete da pobedite Gonzalesove. Ali to vam nikad neće poći za rukom!.

— Upravo sam bio u situaciji da ispunim polovinu želje, samo da sam hteo da uputim jedan metak vama, a jedan vašem revolverašu — rekao je Džek i otišao u stranu.

Roberto je razmišljao da li su oni, Rodnej i on, dorasli Džeku. Došao je do zaključka da bi dobio samo jedan odgovor na to, ako bi uopšte pokušao da se bori. Bilo mu je ipak suviše rizično. Zato je rešio da sve ostavi; dao je znak Rodneju. Bacio je još jedan pogled u dolinu, prema koloni. Onda je krenuo. Rodnej ga je pratio.

— Čini mi se da je Džek čovek koji može da izađe na kraj sa svakim problemom — rekao je Rodnej, pošto su čuteći prešli čitavu milju.

— Da — odgovorio je Roberto. — To je tačno, ali i on će jednog dana stati na nezgodan kamen. I čoveku, kakav je Moris, mora da dođe kraj.

— Ne može njemu ništa ni horda indijanskog poglavice — odgovorio je Rodnej.

— Ali ima i nas više od trideset, i to je dobra šansa, zar ne? — mislio je Roberto.

— Kako da ne!

— Kad bi ih napali zajedno sa Indijancima, zaista bi se kolona našla u dimu i plamenu, ili bih ja trenutno od svega odustao!

— Zašto ipak ne pogledamo istini u oči? — upitao je Rodnej.

— Kakvoj istini?

— Moris me i u snu proganja. Neće nas još jednom na ovaj način iznenaditi. Nekad čak pomislim, kad oni ne bi imali Morisa, da

bismo ih nas dvojica sami mogli savladati. Ali, moramo da računamo s tim da je on najnadmoćniji i da ćemo s njima teško izaći na kraj.

— Da, upravo takve misli struje i u mojoj glavi — odgovorio je Roberto.

Rodnej je odjednom zaustavio konja.

— Zašto ne bismo sada sve okončali? Vratimo se i pokušajmo! — predložio je Rodnej.

— Samo napred! — rekao je Roberto. — Siguran sam da nas i dalje prati. Moramo da vodimo računa o tome da što pre stignemo do naših kola. Sada je najvažnije da što više odmaknemo sa našom kolonom. Približava se kraj leta. U Grejt Fols brzo dolazi zima. Sutra možemo da se vratimo sa Rikom, Kostom i Lukom, i da pokušamo da sredimo Morisa. Kad bismo to uspeli, onda bi bilo lako doći još jednom sa Indijancima i potući ostale. Ako sredimo Morisa, bilo bi smešno da ne savladamo i sve druge!

— Moramo dobro da razmislimo o svemu. Veoma je važno kako ćemo sve početi — rekao je Rodnej zabrinuto.

— U redu je, razmislićemo — složio se Roberto. — Ali, ne mogu dozvoliti da sve nas zaustavi jedan jedini čovek. Valjda mi neće čitavu stvar upropastiti Džek Moris. Mislim da neće!

Spuštao se mrak. Rodnej i Roberto su jahali jedan pored drugog i sve više zalazili u mrak i neizvesnost.

Džek Moris je pratio Rodneja i Roberta sve dotle dok nije bio sigurno

ran da se više neće vratiti. Tek tada se vratio.

Borl je sam odlučio da se kolona zaustavi i da se uredi logor.

Kuvar je upravo delio večeru.

Džek je upravo odjahao do korala i tamo sjahao. Još dok je namirivao konja, došao je Borl.

— Naredio sam da se postavi dvostruka straža, iako u toku dana ništa nismo primetili — objasnio je Džeku. — Jeste li vi nešto otkrili?

— Jesam. Pre nešto više od jednog sata naišao sam na Roberta Gonzalesa i njegovog revolveraša Rodneja — rekao je Džek i pokazao prema severu.

— Šta kažete? — čudio se Borl.

— Da, vratili su se prema severu. Prebacio je sedlo preko ramena i izašao iz korala.

— Hajdete, Borle, hoću da porazgovaram sa svima.

— Borl ga je pratio sve do kola sa kuhinjom. Kuvar je odmah napunio tanjir za Džeka i nalio mu šolju tople kafe.

Džek je čitavog dana jahao; menjao je četiri konja, terajući ih sve do iznemoglosti. Bio je toliko umoran da je jedva osećao glad. Ipak je morao da jede, makar i silom.

Dok je Džek jeo, sa svih strana su dolazili kauboji i obrazovali polukrug oko njega i Borla. Najzad je došla i Tanja, i sela pored brata.

— Džek! — rekao je Borl i klimnuo mu glavom.

Džek je odmah ostavio tanjir; sa kafom je progutao poslednji zalogaj i obrisao usta.

— To su Gonzalesovi, oni nam zadaju teškoće — počeo je. — Znam da su oni angažovali Indijance protiv nas. Indijanci su dobili od njih zadatak da nas napadnu. Ne verujem da će se Indijanci brzo povući.

Džeka su prekinuli glasovi čudjenja i odobravanja.

— Roberto i Timo će stalno izmišljati nove probleme za nas — nastavio je Džek. — Ko bi znao da li ćemo još izvući čitave glave. Dakle, da skratim: ja sam za to da što pre odemo iz ove doline.

Borl se nasmejao.

— Džek, ideja ti je u najmanju ruku originalna. Ali, kako misliš da je ostvarimo?

— Promenićemo pravac — objasnio je Džek. — Još noćas ćemo preći reku, ići preko planine i neko vreme nastaviti u istom smeru. Tako ćemo doći do istog pravca u kom smo i dosad išli, sve dok ne naidemo na Misuri. Tamo ćemo skrenuti prema Grejt Folsu.

— Ja ne poznajem ovaj kraj — odmah je rekao Borl. — Ali, ipak smatram da je to suviše veliko zaobilaznje.

Džek je klimnuo glavom; bio je sasvim miran i staložen.

— Bićemo četrnaest dana duže na putu. Ali imamo šansu da stignemo na cilj u punom sastavu i neostećeni, dok bismo na staroj maršruti izgubili mnogo vremena zbog čestih borbi. Ne zaboravite da već sada imamo četvoricu mrtvih.

Borlovo lice se smrklo.

— Četrnaest dana! — ponovio je.

Ali njegove reči nisu zvučale ubedljivo. Džekovi argumenti bili su toliko jasni i ubedljivi, da je on osećao da bi u tom slučaju imali manje gubitaka i manje izgleda za napade. Osećao se i pobedenim, jer je Džek izneo svoj predlog pred okupljenim kaubojima. Svima je bilo jasno da je Džek govorio dobro.

— Četrnaest dana — rekao je Džek. — Tih četrnaest dana bismo mogli da skratimo ako bismo svaki dan prelazili samo dve milje više.

Ali šta nas očekuje na starom putu, to sada ne bismo mogli sa sigurnošću da predvidimo i znamo.

Svima se ovo učinilo prihvatljivim, i javno su odobravali Džekove argumente. Džek je bio zadovoljan, jer su mu na taj način pomogli da ne mora stupiti u neprijatan i oštar dijalog sa Borlom.

Ali, i Borl se nije tako brzo predavao.

— Ako samo jedan dan posle Gonzalesovih stignemo u Grejt Fols, sve je bilo uzaludno. I, čime možete da garantujete da nas oni neće pronaći uz put? . .

— To ne bih mogao da garantujem — odgovorio je Džek. — Ali mi ćemo za to vreme toliko odmaći na zapad da će oni sami izgubiti mnogo više vremena, ako budu hteli da nas napadnu. Tome još treba dodati činjenicu da Roberto Gonzales sigurno nije u prijateljstvu sa svim indijanskim plemenima. Još samo nekoliko dana, i oni će morati da se brane od Indijana. To će im vezati ruke.

Borl je nervozno lizao usne, gledajući odsutno.

Odjednom se obratio Džou:

— Šta ti o svemu misliš?

Džo se dosad nije izjašnjavao. Džeku je tek sada to palo u oči.

Džo je koraknuo napred i stao ispred ostalih.

— Svakako će svako od nas lakše podneti zaobilazni put nego da stalno bude u opasnosti, kroz koju treba da se provuče. Moram da kažem da dobro poznajem ovaj kraj. Ne znam da li ste mislili na uski klanac, kroz koji moramo da predemo. Ako davo hoće, u tom klancu može da nas zaustavi jedan jedini čovek, a da ne govorim o tome da bi i Gonzalesovi mogli da dođu na istu ideju

i da krenu istim putem. U tom slučaju, drugog puta više ne bi bilo.

Svi su pogledali Džeka. Borl je malo živnuo.

— Sada stvar izgleda sasvim drukčije — rekao je.

— Neće Gonzalesovi tako brzo shvatiti šta mi nameravamo — rekao je Džek opušteno, bez vidnog uzbuđenja ili ljutnje.

— Ko bi to sa sigurnošću mogao tvrditi? — pitao je Borl.

— Hteo sam pre toga da kažem da nam je dovoljna već i ova prednost, koju trenutno imamo. Osim toga, za nas je veoma dobro što Džo poznaje ovaj kraj. Ja bih mogao da odem prvi do tog prelaza i rezervišem ga za nas.

Džek je završio sa ležernim osmehom na usnama.

— Ali, Džo nam je upravo rekao da bi nas jedan jedini čovek mogao zaustaviti, ili, drugim rečima, zatvoriti prelaz.

— Da — rekao je Džo, gledajući Borla i sležući ramenima.

Borl je i dalje bio ljut. I njemu su se dopale Džekove reči; bile su mu jasne, i čak mu se činilo da je njegova procena prilično realna. Ali smatrao je da je Džek morao pre ovog javnog skupa o svemu da ga informiše. Kad bi sad odlučio da istupi protiv Džekovog mišljenja, značilo bi da je odlučio da istupi protiv svih ostalih. A to bi već bilo opasno za njega i dotle ne bi smelo ni da dode.

— Na vama je da donesete odluku — rekao je Džek. — Ja bih pak mogao samo da proširim predloge u vezi sa ovim putem, na kome sad insistiram.

Borl se jedva savlađivao; zadržao je, slegao ramenima i okrenuo se.

— Vaš predlog se prihvata — rekao je kratko.

Tanja je drsko pogledala Džeka, jer je shvatila šta je u stvari najviše pogodilo Borla. I ona se okrenula i pošla za bratom.

— Krenućemo oko ponoći — objasnio je Džek prisutnima. — Put se nalazi jednu milju severnije odavde. Onda ćemo ići dalje prema zapadu sve dotle dok ne stignemo do planina. Jedno vreme nećemo naći vodu. Tek ćemo sutra u podne naići na prvi izvor. Znači, dotle nećemo ni stajati.

Kad su se kauboji podelili i svako otišao na svoje mesto, odjednom se iza kola sa kuhinjom pojavio Borl.

— Znae šta, Džek — rekao je Borl u prolazu — niste vi baš borac kakvim sam vas ja smatrao.

Džek se osmehnuo i pogledao za njim. Onda je uzeo svoje stvari i otišao kod Džoa, ispod kola, da bi spavao do polaska.

— Iskalkulisali ste da moramo da prođemo kroz oblast Sijuksa — rekao je Džo kad je Džek legao. — Niko živ ne zna kako tamo izgleda.

— Da, Džon. To sam iskalkulisao, ali svako od vas je morao da zna da ovaj put nije nikakva šetnja — odgovorio je Džek sanjivo.

Kad ga je Džo oko ponoći probudio, bio je umorniji nego pre spavanja. Ustao je, protegao se i kratkim vežbama rasterao umor.

Borl je došao kod njega.

— Možemo da krenemo, kola su spremna.

— Dobro — složio se Džek. — Ja ću se pred zoru vratiti sa trojicom i odstranićemo naše tragove na reci. U tom slučaju ćemo zaista nestati za Gonzalesove.

— Govorite kao da niste sasvim sigurni u to što kažete — rekao je Borl.

— Siguran? — nasmejao se Džek.

— Ko je rekao da sam siguran? Uopšte nisam. U ovoj proklesoj puštinji svaki put je podjednako opasan i neizvestan. Samo sam želeo da bar Tima i Roberta skinemo s vrata, da imamo jednu opasnost manje.

Borl se okrenuo, Džek uzjahao konja, i krenuo.

*

Dobro napredujemo — rekao je Timo Gonzales svome bratu. — Svakodnevno prelazimo dvadeset milja. Time ćemo održati našu prednost.

Roberto se hladno smeškao.

— Nemoj toliko opterećivati konje. Stvar sa Fontenovima je skoro odlučena. Tim i Bob su još pre zore otišli. Čim se oni vrate, krenuću sa još petoricom ljudi, ići ćemo u susret njihovoj koloni, da bismo sredili Džeka Morisa.

— Ti to prilično lakomisleno planiraš — rekao je Timo nepoverljivo.

— Siguran sam da ćemo ga uhvatiti ili negde pored kola, ili na njegovim izvidničkim lutanjima. Posle toga još jednom će Indijanci stupiti u akciju.

— Dobro, ali i ja ću ići s tobom. Rik može da preuzme kolonu — rekao je Timo odlučno.

Roberto ga je pogledao oštro.

— Ti dobro znaš čega bih hteo da pošteditim Tanju — objasnio mu je Timo.

— Što se mene tiče, u redu je — složio se brat.

Timo je otišao kod Rika i saopštio mu da preuzima vođenje kolone. Onda se vratio kod Roberta, kod koga su već bili Rodney, Kosta i Luk, sa svojim konjima.

– Predlažem da jednostavno krenemo u susret Bobu i Timu – rekao je Timo. – Fontenovi su bar dvadeset milja iza nas. Ubrzo moramo da nađemo i na jedne i na druge.

– Dobro – složio se Roberto. – Hajdemo!

Sva petorica su uzjahali pripremljene konje i krenuli prema jugu. Bili su već cela dva sata na putu, kad ih je Roberto odjednom zaustavio.

– Ovo ne razumem – gundao je. – Naredio sam Timu i Bobu da se ni u šta ne upuštaju.

– Možda su Fontenovi odmakli daleko više nego što mi mislimo – dodao je Rodney. – Ko bi sad mogao da zna šta je ovu dvojicu toliko zadržalo.

Roberto je poterao konja malo brže, ostali su učinili isto.

Tek pred podne naišli su na Tima i Boba, koji su dolazili sa istoka, kroz usek u dolini reke.

Roberto je naglo zaustavio konja i sjahao, jer je i inače bilo vreme da se konji malo odmore.

Stizali su Tim i Bob. Roberto i Timo su im pošli u susret.

– Do đavola! – vikao je Roberto.

– Šta vas dvojica imate tamo toliko da tražite? Naredio sam da...

– Kolona je nestala! – prekinuo ga je Bob.

Roberto nije mogao odmah da shvati šta mu je Bob govorio. Bilo mu je potrebno nekoliko sekundi da se pribere.

– Pa to je nemoguće! – uzviknuo je. – Da li ste bili na mestu gde su juče imali logor? Zar niste pratili tragove?

– Nema nikakvih tragova – rekao je Tim. – Izgleda kao da su se petoro kola jednostavno podigla u vazduh i nestala. Znam da ovo

zvuči glupo, gospodine Gonzales! Ali, stvar se veoma iskomplikovala.

– Koješta! – rekao je Timo. – Kola se digla u vazduh! Čemu te gluposti? Vas dvojica kao da nemate oči u glavi.

Tim i Bob su se trudili da dokažu svoju nevinost, zaklinjali se da su obišli sve uzduž i popreko a da nigde ništa nisu mogli da primete.

Roberto i Timo su bili veoma zamisljeni. Prošla ih je ljutnja, i počeli su da objektivnije sagledavaju nove okolnosti. Gledali su se kao da su tražili neki odgovor.

Rešenja nije bilo.

Roberto je prvi progovorio:

– Petoro kola ostavljaju za sobom veliki trag, kao kad projuri krdo divljih svinja. Mi po svaku cenu moramo da nađemo Fontenove! Sve je to njihovo delo. Pasji sinovi! Moraće to jednog dana grdno da plate! Jasno je da je sve iskomplikovao i smislio niko drugi nego Džek Moris.

– Ko zna, možda su se oni jednostavno vratili – mislio je Kosta. – Samo to Tim i Bob nisu primetili.

– Ne, to nikako ne mogu da poverujem – rekao je Roberto. – Sve dotle dok je s njima prokleti Džek Moris, oni tako nešto neće učiniti. U to sam sasvim siguran.

– Šta dalje da preduzmemo? – pitao je Timo.

– Rodney mora odmah da ode kod svog indijanskog prijatelja. Opet nam je potrebna njihova pomoć. Moramo da pretražimo čitavu oblast i da pronađemo kola.

– S druge strane reke je teritorija Sijuksa – objasnio je Rodney.

– Šta time želiš da kažeš? – pitao je Roberto.

– Ne verujem da će Indijanci tamo učiniti nešto za nas – odgovorio je Rodney.

– Dosta mi je svega! Covek ni na koga ne može da se osloni! Ako je već tako, sami ćemo da ih potražimo – rekao je Roberto. – Bobe, brzo idi i zaustavi našu kolonu. Sad mi je potreban svaki čovek! Brže! Napred! Idi i ti, Rodneje! Pokušaj ipak da digneš na noge tvoje Indijance!

Timo se ugrizao za usnu.

– Zar zaista hoćeš da zaustaviš našu kolonu? – pitao je Timo nepoverljivo. – Zamisli, na primer, da stignemo Fontenove tek u Grejt Folsu! Onda ćemo imati velike koristi od toga!

– Ne dozvoljavam više da se iko meša – vrisnuo je Roberto. – Sve preuzimam u svoje ruke. Moramo još danas da ih nademo. Ako ih nademo, ako uspemo da im uđemo u trag, istog trenutka će svi biti sređeni!

Svi su ćutali, očekujući nova Robertova naređenja i nadajući se da će se on bar malo urazumiti i da će moći s njim da se dogovaraju.

– Hajde, Time, kreći! – opet je viknuo Roberto. – Idi sa Bobom! Brže, krećite već jednom!

Onda se okrenuo prema Rodneju i rekao mu:

– Kaži Indijancima da će kao plen dobiti jednu povorku kola! Reci to, i neka odmah krenu!

Rodne se nasmejao, uzjahao i krenuo. Tim i Bob su takođe uzjahali i pojurili glavom bez obzira.

Roberto i Timo su gledali za jahačima sve dotle dok ovi nisu iščezli. Onda su se sa Kostom i Lukom uputili na obalu reke, koja je u ovo godišnje doba imala manje vode, i napojili konje.

– Eno ga! – viknuo je Luk iznenada. – Vidite li ga? To je on, Džek Moris!

Svi su se odmah latili oružja i po-

gledali preko vode. Na drugoj strani pojavio se neki jahač, koji ih još nije primetio.

Timo je stavio pušku na rame, ali brzo ju je skinuo i udario Roberta u slabinu.

– Pa to je Tanja! Tanja Fonten!

Roberto se skamenio, nije mogao da poveruje očima. Tačno je video jahača koji se približavao reci i koji se stalno okretao i gledao oko sebe. Da, to je zaista bila Tanja!

– To je neverovatno! – gundao je cereći se.

– Da, dobro je što sam je na vreme primetio – dodao je Timo.

– Hajde, brzo idi kod nje, ona sigurno zna gde se nalazi kolona njihovih kola.

Timo je odmah uzjahao i krenuo.

U tom trenutku je i Tanja primećila neke ljude na obali.

Roberto je podigao ruku i dao joj znak. Timo je udario konja i poterao ga u plitku vodu.

– Istinski sam radoznao – rekao je Roberto – o čemu se tu radi. Ubrzo ćemo sve saznati. Hajdemo!

I oni su uzjahali i krenuli za Timom.

Tanja je uperila pušku u kauboje, kad je videla da su i ostali krenuli prema njoj.

– Stoj! – vikala je. – Ja sam došla samo da razgovaram sa Timom.

Roberto, Kosta i Luk su shvatili da moraju da je poslušaju. Stali su i pustili Tima da joj sam pride.

Timo je došao do nje i tek tada stao.

– Tanja! Otkud ti ovde? – pitao je.

– Promenili smo pravac, Time – odgovorila je Tanja. – Učinili smo to zbog tebe i tvog brata. Morali smo to da uradimo.

– Ali, Tanja...

– Obećao si mi da ćeš uticati-na brata – prekinula ga je Tanja ljutito. – A, eto, ipak ste i vi krenuli za Grejt Fols. I, ne samo to, još nas i napadate!

– Ali, Tanja! Nemam pojma o čemu...

– Čuti! – viknula je. – Ako već nemaš pojma, onda neka ti Roberto da potrebna objašnjenja.

Timo se okrenuo.

– Roberto! Ona veruje da reci joj bolje ti!

Roberto je krenuo prema Tanji.

– Ostanite na mestu, Roberto!

On se samo hladno osmehnuo. Ni najmanje ga nije uplašila činjenica da je Tanja imala pušku u rukama. Jahao je sve do nje.

– Gospodice Fonten – počeo je Roberto. – Treba da znate da mi živimo u slobodnoj zemlji. Niko nema prava da nam zamera što smo i mi pošli u Grejt Fols. To je naša stvar!

– Gde su vaša kola? – pitao je Timo.

Roberto ga je suviše kasno upozorio pogledom.

Tanja je posmatrala čas jednog čas drugog, terajući konja polako nazad.

– Time, hoću samo s tobom da razgovaram. Roberto mora da ode.

Roberto je odmah okrenuo konja i vratio se kod Luka i Koste.

– Požuri Time! Moramo da krenemo! – vikao je Roberto preko ramena.

Onda se obratio Luku i Kostu:

– Hajdete, idemo da drugu stranu! Sad nam je poznat put do njihovih kola. Nadaймо se da moj brat neće napraviti nikakvu grešku.

Onda su njih trojica opet poterali konje kroz vodu i stigli do nekog drveta na drugoj strani.

Posmatrali su Tanju i Tima.

Tanja je posle izvesnog vremena odjahala u punom galopu. Timo je hteo da je zaustavi. Ali, Tanja na njegov zov nije reagovala, nije čak ni glavu okrenula.

– Nije trebalo ovako postupiti – mislio je Kosta. – Zašto smo dozvolili da nam pobegne?

– Kako to misliš? – pitao je Roberto. – Ti ćeš pratiti njen trag. Čim stignu pratioci, mi ćemo odmah krenuti za njima.

Kosta je odmah uzjahao konja.

– Pričekaj! – komandovao je Roberto.

Došao je Timo i stao pod drvo. Teško dišući, posmatrao je tu trojicu. Bio je nečim duboko potresen, to nije mogao da skrije.

– Zašto je nisi zadržao? – pitao je Roberto.

– Nisam mogao.

– Morao si, ako je bilo potrebno, makar i silom, protiv njene volje! Danima si kukao kako moraš da je pronađeš, da je spaseš, a šta je sada?

– Pokušao sam! – prekinuo ga je Timo. – Ali, ona nije htela ni da čuje. Ići će kroz planine. Tanja me je upozorila da je pratim.

Roberto se nasmejao.

– Zaista ti je to rekla?

– Da. A zašto bismo baš morali tako nešto da radimo? Ovaj put će naštetiti i njoj i meni. Stvar će biti potpuno beznadežna.

– Zaboravio si ko je vodi! – siktao je Roberto od besa. – Dakle, Kosta, napred! Za njom!

Zažuborila je voda, kad je Kosta poterao konja. Ubrzo je nestao na drugoj strani.

– Roberto, mi ćemo...

– Time! – viknuo je Roberto. – Ona je mlađa od tebe više od deset godina. Osim toga, ona je za tebe suviše uobražena i samovoljna!

Timo se ljutito okrenuo.

Roberto se naslonio na svoga konja i rukom udarao u sedlo.

— Do đavola, Luk! Nismo mogli brže da uhvatimo Morisa, zar ne? Bilo je nemoguće da mu drukčije uđemo u trag!

— To je prilično mudro s njegove strane — rekao je Luk. — Moris ide direktno prema Tamaro-prevoju.

— Dotle Moris nikad neće stići — zaključio je Roberto.

*

Kad su primetili Tanjin nestanak, nastalo je veliko uzbuđenje među kaubojima. Samo je Džek bio miran, i kad je čuo da je nestala, i kad se ona iznenada pojavila. Mirno je sedeo u sedlu, ne okrećući čak ni glavu u pravcu odakle je dolazila Tanja, iako je znao da su sada njegovi planovi potpuno propali. Pretpostavljao je da ga je Tanja izdala.

Ubrzo je neko odveo Tanjinog konja u koral. Borl se glasno svađao sa sestrom.

Onda se utišao i Borlov ljutiti glas.

Ubrzo je Borl došao do vatre. Po njegovom licu se videlo da je bespomoćan i ljut. U međuvremenu se puštao mrak.

Džek ga je pogledao mirno.

— Bila je na reci u nadi da će sresti Tima Gonzalesa, zar ne?

— Da! I, našla ga je — odgovorio je Borl.

— I? — pitao je Džek.

Borl je slegao ramenima.

— Nisam nogao mnogo da izvučem od nje. Verovatno je, kao i obično, preklinjala Tima da utiče na Roberta. Ona jednostavno ne može da shvati da Timo radi sve

ono što mu Roberto kaže. Roberto je daleko uticajniji.

Džek se osmehnulo.

— Došao sam u Red Lodž da ubijem Tima Gonzalesa. Ali ostaviću ga u životu sve dotle dok Tanja ne shvati kakav je on nitkov.

Borl ga je pogledao zaprepašćeno.

— Da li ste o tome razgovarali sa mojim ocem?

— Da! Ali ne govorimo više o tome! Bolje je da malo računamo. U onom kraju žive Sijuksi. Dakle, otpadaju Robertovi prijatelji Indijanci. Roberto je toga sigurno svestan. Sa koliko ljudi bi on mogao da dođe?

— Ako zaustavi svoju kolonu, sigurno sa tridesetak, tako bar pretpostavljam. Šta da radimo? Ubrzo će sasvim biti mrak. Da li da ipak pokušamo da nekako pobegnemo preko Tamaro-prevoja?

— Ovo mesto je za borbu dobro kao i svako drugo — objasnio je Džek ostrim glasom.

Borl ga je pogledao zapanjeno.

— Moja sestra nije baš pametno postupila. Ali vi ste i bez toga računali s tim da će nas Gonzalesovi napasti, zar ne?

— Da.

— Možda njena greška i nije tako velika? — mislio je Borl.

— Da, ali ipak nisam očekivao da nas već ovde napadnu! Time oni tako reći uopšte ne gube u vremenu. Osim toga, nalaze se sa svojim kolima u oblasti u kojoj mogu da dozvole sebi da propuste još nekoliko mesta. Dakle, moraćemo da osetimo njihovu potpunu snagu!

— Da li vi to meni opet nešto prebacujete?

— Da! Čim ste primetili da je vaša sestra nestala, morali ste da pošaljete nekog da mi to javi!

Tada je odjeknuo alarmni pucanj. Borl je odleteo i izvukao revolver.

— Na kola! — vikao je. — Svi na kola!

Odjeknuo je topot kopita. Sledili su pucnji.

Džek je jedini mislio na vatru. Skočio je i ugasio je. Kad je zatim sa puškom u ruci uspeo da dođe u zaklon, video je Tanju na slobodnom prostoru između kola.

Bila je bleđa i uplašeno je posmatrala kauboje koji su unezvereno trčali.

Džek ju je pogledao tako da je za tren oka sve morala da shvati. Otrčao je do nje, zgrabio je pod ruku i vukao je prema kolima. Tamo ju je pustio na zemlju iza zaklona, od sanduka i vreća.

— Ostanite tu i ne mrdajte! — viknuo joj je.

Još jednom je pogledao njeno blede, prljavo i preplašeno lice.

Onda se i on bacio među kauboje u zaklonu, izvukao pušku iznad nekog sanduka i otvorio vatru na Gonzalesove kauboje, koji su pokušali da na prepad osvoje kamp, koristeći još poslednje dnevno svetlo.

Odjekivali su pucnji iz revolvera i pušaka. I na jednoj i na drugoj strani svetlelo je plavo i svetlocrveno svetlo od vatre pušaka.

Ovaj prvi napad je zaustavljen.

Gonzales i njegovi ljudi morali su da se povuku.

Sjahali su i počeli da zauzimaju mesta oko kampa. U tom trenutku još uvek ih je bilo tridesetak.

Za vreme jedne kratke pauze, stari Džo je dopuzao do Džeka Morisa.

— Imamo trojicu mrtvih i sedmoricu ranjenih — jedva je izgovorio.

Džek je samo nazirao njegovo oznojano lice.

— Da, ne izgleda dobro — rekao je Džek.

— I ne samo to! — reagovao je starijac. — Nišane na naše mazge i konje. Pucaju, i moći će da nas srede.

U međuvremenu je stigao i Borl.

— Ima nas još samo dvanaest muškaraca sposobnih za borbu — rekao je. — Računao sam i sebe i vas.

— Da, to znači da na svakog od nas dolazi po tri napadača — odgovorio je Džek hladno.

— To baš nije lep odnos — dodao je Džo. — Ali, što se mene tiče, ja mogu da izađem na kraj sa trojicom.

— Dobro, Džek! Šta ovo treba da znači? — pitao je Borl, u očajanju.

— Zar ne znate nikakav izlaz iz ove paklene situacije?

Džek se uspravio i ispalio jedan metak u vazduh.

— Gonzales! Roberto! — vikao je.

— Trenutno nismo dovoljno jaki, jer smo upravo poslali ljude da napadnu vaša kola. Dok nam se ljudi ne vrate, moramo nekako da se držimo. Gonzales! Jeste li me čuli?

Džek se opet povukao. Svi su osluškivali. S druge strane nije dolazio nikakav odgovor.

— To nema nikakvog smisla! — jadikovao je Borl Fonten. — Neće se Roberto Gonzales uhvatiti na tako nešto.

— Sigurno su ostavili samo nekoliko ljudi kod kola — rekao je Džek.

— Zato bolje poznaju svoju slabu stranu nego tuđu. U svakom slučaju, sad su se malo uznemirili.

— Mogu da mislim šta im se sad vrzma po glavi — govorio je stari Džo. — Nije im jasno da li je Džek običan lažov ili je ipak bolje da mu poveruju i da pošalju pojačanje svojim!

Odjednom je odjeknuo topot

konjskih kopita. Dugo se odjek zadržavao u tihoj noći, a onda je nestao nekud prema istoku.

— Gonzalesu mora samo da se da neki znak i on odmah reaguje — rekao je Džo. — Nije važno šta će da preduzme, važno je da preduzme nešto.

— Otišla su samo šestorica ili sedmorica — rekao je Džek. — Gonzales dobro zna da mi nemamo mnogo ljudi.

Iza njih se čulo neko kretanje. Bila je to Tanja.

— Otići ću preko i još jednom porazgovarati sa Timom — rekla je.

Svi su ćutali.

Džek je duboko uzdahnuo.

— Spustite glavu, Tanja, i ostanite tu gde ste! — rekao je.

I, Tanja ga je poslušala. Opet se vratila na mesto gde ju je Džek postavio.

— Ne smete to da joj zamerite — rekao je Borl posle izvesnog vremena.

— Džo, vi ste pola Indijanac — obratio se Džek starcu. — Njihovi konji stoje na jednoj gomili...

— Pokušaću — odmah se ponudio starac.

— Ne! — rekao je Džek. — Nije to posao koji se prepušta drugom.

— Nema nikakvog smisla da rasterate konje — šaptao je Borl.

— Džek, nećete proći napred — objašnjavao je Džo. — Ali, tamo preko puta, gde je ono drveće, tamo ima prolaz, dovoljno širok da prođe odrastao muškarac.

— Da, ali samo muškarac koji može da se smanji — dodao je Džek.

— Brate, otpuzi donde! — odgovorio je stari Džo. — Između njih i drveća, a onda desno. Vidiš li preko crni klanac između stena? Upravo iza tog klanca su konji tih bandita.

Konji jedva čekaju da ih neko oslobodi. Jasno čujem njihovo rzanje. Najbolje je da pogodiš Robertovog konja, on će povesti za sobom i ostale.

Džek se zlovoljno cerio.

— Kaži i drugima o čemu se radi, da mi slučajno neko od naših ne bi priredio iznenađenje i otvorio vatru.

Džo je odmah otišao. Džek je ostavio pušku, uzeo revolver i ispuzao iz svog položaja.

Bila je mrkla noć. Džek je puzao napred. U noći je primećivao drveće koje se pojavljivalo pred njim. Onda je drveće ostalo iza njega i spojilo se sa mrakom.

Ubrzo posle toga čuo je Robertovog ždrepcu, koji je uznemireno rzao i udarao kopitama.

Džek se kretao vrlo oprezno, kao indijanski ratnik; i samoga sebe je podsećao na Indijanca.

Svi konji bili su vezani na jedan laso. To je bila prastara greška neopreznih. Tako je Džek jednim jednim presecanjem ostvario svoju nameru.

Posle toga nije hteo da gubi vreme da bi potražio baš Robertovog konja.

Udarilo je prvog konja po rebrima i ispalio jedan hitac iznad ostalih konja.

Dok se povlačio u zaklon, nekoliko konja je stajalo u mestu, kao da nisu znali kuda da krenu.

Onda je iznenada nekoliko njih počelo da beži, a ostali su se dali u galop za njima.

Odjeknuli su pucnji. Gonzalesovi ljudi pucali su samo pojedinačno. Sa svih strana pojavljivale su se nečije senke.

Džek je legao na zemlju koja je podrhtavala od konjskih kopita. Još

se čulo rzanje Robertovog konja, dok ostale već nije više mogao čuti.

Robertovi ljudi su unezvereno trčali tamo-amo, psujući i vičući iz sveg glasa. Tu i tamo nalazili su ponekog konja.

Četvorica kauboja odmah je uzjahalo i u galopu krenulo za ostalim konjima.

Iz utvrđenja Fontenovih kola, neprestano su odjekivali pucnji.

Bez obzira na to, Gonzalesovi ljudi pretraživali su svaki žbun u nadi da će pronaći čoveka koji im je sve ovo priredio. Čak su nasumice pucali, ne želeći ništa da rizikuju.

Džek je pustio da pored njega protutnji nekoliko jahača. Pri tome je u njegovom pravcu ispražnjen čitav šaržer. Imao je zaista veliku sreću da ga nijedan metak ne pogodi.

Bilo mu je jasno da je nemoguće da se istim putem vrati na drugu stranu.

Robertovi ljudi neće propustiti nijednu šansu, oni su već išli na sve ili ništa. Oni koji su ostali na svojim položajima, pucaća na sve što bi primetili i što bi im bilo sumnjivo.

Zato je skočio i okrenuo se prema jugu.

Tada su ga prepoznali.

Levo od njega neko je viknuo. Odmah je odjeknuo i prvi pucanj.

Džek se bacio na stomak.

Nije hteo odmah da odgovori na njihov pucanj, da ih ne bi lišio poslednje sumnje.

Bila je tako mrkla noć, da ga nikako nisu mogli videti.

U stvari, izdao ga je samo šum; verovatno ga nisu videli, samo su pretpostavljali da je to on.

Pucnji neprijatelja odjekivali su iznad njega i meci su se zarivali u zemlju tik pored njega.

Džek se borio za život puzeći kroz travu. Bio je mokar od znoja, jedva je disao, ponestajalo mu je snage, ali morao je napred.

Kad je pucnjava prestala, čuo je kako se okupljaju Robertovi ljudi. I, pred njim se pojavio jedan jahač! Sasvim iznenada!

Kao da ga je neko bičem terao, Džek je brzo izašao iz trave, držeći revolver u ruci. Skočio je na neosedlanog konja iza leđa jahača, jednim udarcem ga onesvestio i gurnuo ga s konja.

Onda je pojurio.

Oko njega se stvarao lanac; čuo je pucnje, oterao konja u stranu i u velikom galopu prošao kroz obruč.

Kad je stigao na drugu stranu, iza njega je zavládala tišina. Krenuo je prema zapadu i posle pola milje se vratio, u polukrugu, do kola.

Za to vreme Roberto je pokušavao sa svojim ljudima da izvrši još jedan očajnički napad, da nekako pretekne neprijatelja. Ali, Fontenovi ljudi, koji su stajali iza kola, u zaklonu, pucali su toliko precizno da su Gonzalesovi kauboiji morali da se povuku u zaklon, ne obraćajući pažnju na Robertovu viku i pretnju.

Kad je Džek stigao u krug napravljen od petoro kola, prestala je buka.

— Uprežite konje i osedlajte! — vikao je Džek, dok je prilazio Borlu i Džou, u zaklonu. — Napred, Borle! Moramo da krenemo, sad je trenutak da rizikujemo! Za svaku zapregu samo jedan čovek! Ostali će da ostanu ovde sa mnom. Prema severu, Borle! Idite prema severu! Mi ćemo kasnije za vama!

Borl je prenosio dalje ovu naredbu i govorio je imena.

Ubrzo su krenula prva kola.

Roberto je otkrio tu nameru i odmah je sa svojim ljudima izveo drugi napad.

Džek se sa šakom ljudi bacio na napadače.

Kola za kolima kretala su u noć. Kad je Džo skočio u poslednja kola i zamahnuo bičem, Džek je naredio ostalima da uzjašu konje. Bila je još jedna ogorčena borba, a onda su se sedmorica kauboja odvojili od neprijatelja i u galopu krenuli za stariim Džoom.

Otvorite opet vatru! – naredio je Roberto. – Bleher! Gde je Bleher! On sa Zamom treba da se pobrine za ranjenike. Luk, uzmi nekoliko ljudi i sahranite poginule!

– Nema više smisla otvarati vatru! – viknuo je Timo. – Do davola, treba samo da zahvalimo Džeku, sve je ovo njegovo delo! Taj čovek nosi zlo u sebi!

– Ne treba samo Džeku da zahvalimo! – gundao je Roberto.

– Kome još? – pitao je Timo.

– Najveću krivicu snosi onaj ko je čuvao konje. Ko je to bio? Koga si odredio?

– Ja? – čudio se Timo. – Ja uopšte nisam brinuo o tome!

Roberto se besno okrenuo. I dalje je tražio čoveka koji je čuvao stražu kod konja. Ali do pravog imena nije mogao da dođe.

Roberto bi svaki put čuo neko drugo ime, najčešće ime nekog od poginulih. Ta činjenica ga je još više razljutila.

Kad su se kasnije okupili oko vatre, Roberto je bio malo dalje od ostalih, i osluškivao je. Na trenutak mu se učinilo da je čuo škripu kola koja se kreću prema severu. Ali, to

je bila samo varka. Od kola nije bilo ni traga. I iz pravca istoka nisu se čuli zvuci koji bi podsećali na kola.

Posle izvesnog vremena prišao mu je Timo.

– Pre zore ljudi neće moći da nađu konje. A ko zna da li će ih uopšte naći.

– Meni će biti dosta ako nađu toliko da možemo da krenemo. Makar trojica jahali na jednom konju! – rekao je Roberto.

– Zar nećeš da pratiš Fontenove? – pitao je Timo.

– To bi bilo besmisleno! – viknuo je Roberto ljutito. – Da bismo se tukli sa Morisom i sa njegovim ljudima, bilo bi nam potrebno pedeset momaka.

Oko ponoći, stigla su tri jahača sa sedam konja.

– Gde su ostali? – pitao je Roberto.

– Davo bi znao da li ćemo ih uopšte naći. Vaš konj je pobegao sa većim delom stada. Dva konja su mrtva, verovatno su toliko bežali da su pali iscrpeni. Dva su polomila prednje noge, morali smo da ih ubijemo da bismo im prekratili muke.

Roberto je prozvao nekoliko imena i poslao ih, na konjima, da pomognu onima koji su tražili na istočnoj strani.

Neposredno posle izlaska sunca vratili su se i ostali kaubojski. Dotali su petnaest konja.

Roberto se odlučio za jednog lepog vranca; predložio je Rodneju, Luku i Kostu da i oni izaberu što bolje konje.

– Hoćeš da pratiš Morisa samo sa tri čoveka? – pitao ga je Timo. – To ti ništa ne вреди!

– Da, pratićemo ih, i obići! – rekao je Roberto.

– A šta ću ja da radim za to vreme?

– Vратиćeš se sa ostalima do naših kola i doći sa njima za mnom u Grejt Fols. To je tvoj zadatak! Ne brini ni o čemu drugom! Razumeš li me dobro?

Timo je već otvorio usta da kaže nešto, ali odustao je.

– Ja ću se sam brinuti o Morisu i o Fontenovim kolima – rekao je Roberto. – Da bismo potukli ovu bandu, moramo potpuno da menjamo taktiku. Noćas sam to shvatio!

Dao je znak Rodiju, Luku i Kostu, i vinuo se u sedlo.

– Timo, videćemo se u Grejt Folsu. Požurite! Ne radi se samo o trci sa zimom, nego, kao i pre, o trci sa Fontenovima. U svakom slučaju, tako je za sada.

Timo je prišao Robertovom konju.

– Hoćeš li mi bar javiti nešto? Ako ti se nešto desi, neću znati čak ni gde da te tražim.

– Ništa se meni neće desiti – rekao je Roberto osmehujući se samouvereno i pružajući bratu ruku. Onda je u galopu krenuo prema severu, sa trojicom kauboja.

Ubrzo su jahali sasvim lagano i pratili tragove Fontenovih kola. Roberto je bio nestrpljiv, jer je želeo da iznenadi Džeka Morisa.

Robertovi pratioci bili su prvoklasni revolveraši. Sva trojica su bili veoma spretni u rukovanju revolverom. Bili su u stanju da za vreme kraće od jedne sekunde izvuku revolver, da nišane i okinu. Ali, ne samo onda kad su gađali prazne flaše ili konzerve. Mogli su tako nešto da urade i onda kada je i protivnička strana pucala istovremeno.

Roberto je dugo razmišljao o

tome; verovao je u tu trojicu odvažnih i iskusnih revolveraša, i odlučio da se upusti u rizik. Bilo mu je jasno da je Džek Moris čovek koga ništa ne može da iznenadi, ali se ipak nadao da je i njemu moguće doskočiti.

Luk je po prirodi bio vrlo ćutljiv čovek; ovoga puta jahao je pored Robertoa.

– Ubrzali ste tempo. Zar hoćete da stignete kola? – pitao je.

Roberto se samo nasmejao, gledajući ispred sebe, nadajući se da će ugledati oblake prašine, iako je, s druge strane, znao da je rastojanje suviše veliko!

– Idemo prema prevoju – rekao je Luk. – Potrebno nam je vreme da bismo nešto pripremili.

– Dobro poznajem Tamaro-prevoj – rekao je Luk, cereći se s nepoverenjem.

– Tim bolje za nas – obradovao se Roberto.

– Da, ali prevoj je toliko uzan da sam ubeđen da bih ja sam mogao da sredim Fontanove, mogao bih da ih zadržim i sprečim njihov prolaz.

– Znae šta ćemo raditi – predložio je Roberto – jednostavno ćemo eksplozivom dići klanac prevoja u vazduh i to će biti dovoljno. U tom slučaju, niko od nas ne treba da ostane i da rizikuje svoj život. Meni je stalo do toga da što je moguće pre stignemo do naših kola.

– To bi bilo dobro – složio se i Rodnej.

– Da, radi se o tome što moj brat upravo prilazi oblasti Sijuksa a dotle mi niko na ovom svetu ne može reći kako su Sijuksi raspoređeni.

Revolveraši su ćutali.

– Šta je sa vama? – pitao ih je Roberto. – Zar vam se ovo ne do-

pada? Moraćete da udišete još dosta baruta.

– Da bismo klanac digli u vazduh, potreban nam je barut – mislio je Kosta.

Roberto je pustio kajase i otkopčao jaknu.

Revolveraši su se nagnuli napred, praveći grimase. Roberto je nosio sa sobom štapine dinamita. Na svakoj strani po pet. Visili su na postavi jakne, kao patrone. Revolveraši su bili užasnuti, ne samo zapanjeni.

– Ko mi bude pucao iz blizine, odleteće u vazduh – rekao je hladno.

Kad su konačno primetili Džeka, vatra se već bila ugasila.

Tanja je odmah ustala i popela se na prva kola, u kojima je inače spavala. Čim se Džek pojavio, ona je odmah nestala.

Džek je odjahao u koral; tamo je ostao neko vreme i ubrzo se vratio, noseći sedlo na ramenu.

Kauboji su ga gledali zaprepašćeno, vidno uzbuđeni.

Borl se polako digao kad je Džek stao pored vatre i spustio sedlo u travu.

– Jeste li opet ceo dan brinuli o tragovima četiri jahača? – pitao je Borl usiljeno.

Džek se uspravio. Bio je začuđen.

Borl je ispružio ruku.

– Mi smo sve vreme gledali dim, krv i vatru. U ovom trenutku Roberto Gonzales ne predstavlja nikakvu opasnost.

Džek se mirno osmehnulo i prišao kolima sa kuhinjom. Bio je strahovito gladan, i odmah je počeo da

jede. Držeći tanjir u ruci, žvaćući, okrenuo se.

– Zaista je trebalo da se vratim i da vas umirim, možda ste samo donekle u pravu Borle – rekao je. – Ali, kad su oni počeli da signaliziraju, bio sam već suviše daleko. Indijanci su brzo organizovali skup, udarajući u doboše i svi su se brzo okupljali. Ništa više nisam primetio. Oni neće da se pozabave nama.

– Znae li to tačno? – pitao je Borl, još uvek pokazujući znake razdraženosti. – Čitavog dana smo očekivali napad Indijanaca.

– Borle, ja ovaj kraj dobro poznajem – objašnjavao je Džek, još uvek žvaćući. – Ovde sam već više godina kao kod kuće.

– Da, ali više puta ste mi ponavljali da se ovde situacija menja iz dana u dan i da čovek nikad ne može biti potpuno bezbedan – odgovorio je Borl.

– Roberto Gonzales je krenuo sa svojim revolverašima prema Tamaro-prevoju. Ali još uvek su iza nas – rekao je Džek.

Borl se tek sada zapanjio.

– Šta vam opet pada na pamet? Zar ćemo još jednom da menjamo pravac? Ako nećemo da idemo preko Tamaro-prevoja, morali bismo ići sve do reke San. A to znači osamdeset milja više! Tome treba da dodamo i činjenicu da još uvek ne znamo gde se nalazi Timo Gonzales sa njihovom povorkom kola – oštro je odgovorio Borl.

– Mi smo za ovo vreme prilično odmakli – rekao je Džek. – Ako su Gonzalesovi napredovali istom brzinom, bez većih problema i zaustavljanja, onda su sada na istoj visini s nama.

– Sad vam je valjda konačno jasno da ćemo sa dodatnih osamdeset milja zaostati.

Džek je klimnuo glavom.

– Da, jasno mi je. Zato vam i ne predlažem novi put – dodao je, još uvek ne pokazujući znake uzbuđenosti i nestrpljenja.

– Pa, dobro, o čemu ste uopšte govorili sada? – pitao je Borl ljutito.

– Ni o čemu – rekao je Džek. – Samo sam hteo da vam objasnim i dokažem da za jedan sat moramo krenuti. Roberto će tačno proračunati kada ćemo stići do Tamaro-prevoja. Ne znam šta on dalje name-rava. Ali, to sada i nije važno, jer smo inače ispred njega.

– Njih ima samo četvorica – primetio je Borl.

– Jeste, ali njih četvorica ne pre-zaju ni od čega – odgovorio je Džek. – Moraćemo, na preostalom delu puta do prevoja tako da se po-delimo da stignemo svi oko ponoći u klanac, koji vodi prema prevoju. Ja ću u svakom slučaju da se tamo pojavim pre Gonzalesa. Dakle, ne brinite. Indijanci po svojoj prilici ne predstavljaju nikakav problem za nas. A ako primetim neku opas-nost s njihove strane, odmah ću vas upozoriti. Gonzales je važan, kao i do sada. Sigurno je nešto smislio, čim je odlučio da krene prema pre-voju.

– Nemam ništa da prigovorim na ideju da odmah krenemo – ja-vio se Borl. – Ali moram nešto drugo da vam saopštim. Danas po-podne smo uhvatili dva razbojnika.

Džek se iznenadio; progutao je pljuvačku i počeo da kašlje.

– Do đavola! Otkud ovde razboj-nici?

– Džo! – viknuo je Borl – dove-dite ih ovamo!

Džo se odmah digao, zazviždao i otišao. Ubrzo se vratio sa još neko-

liko kauboja, vodeći dvojicu veza-nih ljudi.

Džek je već na prvi pogled zaklju-čio da su to zaista banditi. Zato mu je jurnula krv u glavu. Ali, ne od gneva nego od straha!

– Dovedite ih bliže, na svetlo – rekao je Borl oštro.

Džek je ostavio tanjir, obrisao usta i polako prišao uhapšenima.

– Oni traže za našu bezbednost kauciju, za svaka kola po dvesto do-lara – objasnio je Borl Džeku. – Dakle, ovi nitkovi bi hteli da nam naplate hiljadu dolara!

Džek je posmatrao čas jednog, čas drugog. Jedan se zvao Olivio Moreno, njegov drug je bio čuveni Vejd Bakenen. Obojica su dugo predvodili ozloglašenu grupu ban-dita čija se delatnost sastojala u tome da presretaju goniče sa sto-kom. Sad su se našli ovde, i Džeku je bilo jasno da nisu sami. Sigurno su se još na nekoga oslanjali.

– Koliko ljudi stoji na straži? – pitao je Džek.

Borl ga je pogledao, ne shvatajući ništa.

– Do đavola! – viknuo je Džek. – Nešto sam vas pitao! Odgovorite već jednom!

Bakenen se hladno nasmejao.

– Brojaću. Imate još vremena za odgovor. Ali ubrzo će sve biti suviše kasno i uzaludno! Garantujemo samo za ljude koji nam pružaju protivuslugu.

Borl je zapanjeno gledao u Džeka.

– Da li ste još uvek istog mišlje-nja u vezi sa Indijancima i znacima dima? – pitao je Borl.

Džek je dao znak starom Džou.

– Odvedite ih nazad i ne puštajte ih iz vida!

Kauboji su zgrabili razbojnike i povelu ih prema kolima, za čije su točkove ovi malopre bili vezani.

– Borle, imamo neprijatelja u blizini, ako to još niste shvatili. Pojačajte stražu, i to odmah!

– Malopre ste rekli da treba odmah da krenemo!

– Da, jer sam imao u glavi samo Gonzalesa i opasnost s njihove strane! – rekao je oštro. – Pustite me bar sada da vam sve objasnim, jer čini mi se da sedimo na buretu baruta! Ovu dvojicu poznajem. Dugo su predvodili opasnu bandu kriminalaca!

Borl je s nepoverenjem pogledao Džeka.

– Jeste li sigurni u to?

– Čoveče! Ne pitajte da li sam siguran, nego brzo nešto preduzimajte. I ja bih voleo da se varam, ali, na žalost, i suviše sam siguran u sve!

Borl se okrenuo; dozvao je četvoricu kauboja i naredio im da odmah pođu kao dvostruka straža. Onda se opet obratio Džeku:

– Šta dalje predlažete?

– Ako vam hiljadu dolara nisu suviše velik izdatak, predložio bih vam da im ih date. Bar bih ja tako učinio da sam na vašem mestu – dodao je Džek.

Borl se naljutio.

– Nisam vas pitao šta biste učinili na mom mestu. Nalazimo se pred velikom preprekom, desilo nam se nešto na putu. Nije li to možda stvar velikog i nenadmašnog Džeka Morisa?

– Onda znate moj odgovor!

– Da! – gundao je Borl. – Ali, ne znam kako mislite da idete napred kao izvidnica.

– U ovom trenutku to ni ja ne znam – odgovorio je Džek, prilazeći kolima. – Trenutno slušam samo svoj stomak.

– Mislim da mi je hrana suviše paprena! – javio se kuvar.

– To sam samo rekao u besu – objasnio je Džek.

– Džek! Govorite o buretu baruta na kome svi sedimo – rekao je Borl. – Pa kako možete uopšte da jedete i da imate sve veći apetit? Čini mi se da vam apetit sve više raste!

– Ne, to nije tačno, apetit mi ne raste, jer sam ga sve vreme imao, naročito danas.

Pojavio se Džo.

– Od ovih nitkova ništa ne možemo da saznamo – rekao je teško dišući.

– Putevi su dalje, prema istoku, uz samu reku – rekao je Džek, žvaćući. – Tamo sigurno ima mnogo razbojnika. Ovaj kraj je inače pust i zabačen, tako da su ta dvojica sigurno od nekog dobili uputstvo da krenu u ovom pravcu.

– Verovatno su ti isti već napali kola Tima Gonzalesa – rekao je Borl. – Sve drugo se lako može pogoditi, zar ne?

– Dosta mi je već tih Gonzalesa! Neka ih đavo nosi! – ljutio se Džo.

Džek se nasmejao.

– Izgleda još uvek tako kao da smo sad mi na redu.

– Zar još nemate nikakvu ideju? – opet je počeo Borl.

Džek je prestao da jede.

– Ako ih nema dvesto, kao što je bio slučaj sa ranijom bandom, onda bih rekao da treba da ih pustimo da dođu u kamp i ovde ih likvidiramo. Pošaljite dva izvidnika prema istoku. To je sigurno jedini pravac iz kog bi mogli da se pojave. Prema severu i prema zapadu nisam video nikakve tragove. Da su bili na južnoj strani, odavno bi nas već napali. Borle, odmah pošaljite ljude! Mi moramo unapred da znamo kad će doći i koliko ih otprilike ima!

Borl je prišao vatri i razgovarao sa dvojicom kauboja. Ovi su krenuli ubrzo posle toga.

– Nisam ja samo vlasnik ovih kola – rekao je Borl, kad se malo kasnije vratio – nego i šef. Zato imam pravo da donosim presude i sprovodim ih u delo.

– Hoćete li možda da obesite ovu dvojicu? – pitao je Džek.

– Ti nitkovi nisu ništa bolje ni zaslužili!

– Za zakon i za sudsko pravo nadležan je samo vođa puta – rekao je Džek. – A to sam ja.

– Imate li vi nešto protiv?

– Da.

– Onda to morate da mi obrazložite.

– Ne! – rekao je Džek odlučno.

– Ja sam protiv toga, i to je dovoljno!

– Džek, ovi su od mene zahtevali da dam hiljadu dolara!

– Da, to znam. Ali, vi treba da znate da hiljadu dolara nisu isto što i život. A život vam nisu tražili, zar ne?

– Vi ste ipak vrlo neobičan čovek, ponekad vas je teško razumeti – rekao je Borl.

– Ja jednostavno neću da budem gospodar nečijeg života i smrti – rekao je Džek. – Branim se samo onda kad me neko napadne. I, to je jedini zakon za koji uvek dižem ruku. Jednostavno, to je zbog toga što volim svoj život i na taj način poštujem i tuđ.

– Ali, jednom ste sasvim slučajno napomenuli da hoćete da ubijete Tima Gonzalesa.

– Da, ali u borbi. A pri tome, kao rizik, ulažem i svoj život.

– To ipak ne ide jedno s drugim

– nasmejao se Borl.

– Kako to mislite?

– Zato što vi unapred znate da

ste brži i spretniji, pa, prema tome, i jači.

– U pravu ste. Sve ima svoje praznine, pa i principi. Ja to dobro znam i zato nisam uporno tragao za Timom. Ali, u stvari, toga sam svestan tek sada, kad ste mi to vi rekli.

– A zašto ste ga uopšte toliko tražili? – pitao je Borl.

– Još uvek ga tražim.

– Nisam želeo da vas uvredim.

– Niste me uvredili – mirno je odgovorio Džek.

– A vi mi ipak niste odgovorili, zar ne?

– Da, ali odgovoriću vam. Timo je pre četiri godine ubio mog najboljeg prijatelja, i to s leđa.

Borl je uzdahnio.

– Tako nešto sam i naslućivao.

Ali, zašto je Timo pucao u vašeg prijatelja?

Džek se zbunio; odjednom je promenio izraz lica i nestalo je njegove smirenosti. Nastavio je:

– Ja sam uhvatio Tima u kartama, varao je, i zato sam ga oborio na zemlju. Bilo je to u prisustvu više ljudi. Timo to nije mogao da mi oprosti. Kad je pucao u mog prijatelja, mislio je da sam to bio ja.

– Džek, izvinite, molim vas. Zaista nisam imao pojma, inače ne bih toliko insistirao na odgovoru – rekao je Borl, iskreno žaleći tog čestitog čoveka.

Džek je popio gutljaj kafe.

– Zaboravimo to – rekao je.

Onda je prišao vatri, uzeo sedlo i pošao prema Džoovim kolima, ispod kojih je obično spavao.

Odjednom se pred njim pojavila Tanja.

– Sve sam slušala. Ne zato da bih čula vaš razgovor nego sam htela da ubedim Borla da im da hiljadu dolara.

– Onda sve znate – rekao je Džek, tražeći odgovor u njenim očima.

– Džek, znam da ne postupam uvek mudro. I prema vama se nisam ponašala baš pametno. Vaše ponašanje je jednostavno bilo novo i neobično za mene. Ali, molim vas, nemojte bar sada da me pogrešno shvatite. Razgovarajte sa Borlom. Za ovaj posao već je umrlo suviše mnogo ljudi.

– To ja znam, Tanja! Ali ne možemo, iz tog razloga, jednostavno prepustiti ovaj svet nitkovima i razbojnicima.

– Šta je hiljadu dolara? – pitala je Tanja.

– Nisam ni ja uvek dovoljno pametan. Ne znam odgovor na to pitanje. Osim toga, ja sasvim drukčije gledam na te stvari. U mom svetu ništa se ne meri dolarima. Sada ipak treba da spavate. Naći ćemo još vremena da porazgovaramo o ovim stvarima.

– Ako jednom budem imala sina, vaspitavaću ga da bude takav kao što ste vi – rekla je Tanja. Samo trenutak kasnije već nije bila tu, brzo je otišla.

Džek je za trenutak ipak ostao zapanjen. Onda je otišao do kola, legao ispod njih i ubrzo zaspao.

Borl ga je probudio tek pred zoru.

– Džek! Džek! – vikao je, drmajući ga. – Džek, stižu banditi!

Džek se odmah trgao, izvukao se ispod kola, držeći revolver u ruci.

Po Borlovom naređenju, jedan kauboj je već počeo da gasi vatru.

– Ostavite vatru neka gori! – viknuo je Džek.

– Ima ih dvanaestorica! – rekao je Borl.

– Stići će ovamo za desetak minuta. Naši izvidnici su ih otkrili suviše kasno.

– Vi i Džo ćete ostati sa mnom pored vatre – rekao je Džek.

– A ostali?

– Trojica će čuvati vezane razboj-nike. Svi drugi će da se rasporede ispod kola. Čim ja budem pucao, biće to znak da i drugi otvore vatru.

Borl se okrenuo i nestao.

Džek je sa starim Džoom otišao do vatre. Tamo je stigla i Tanja.

– Zašto niste ostali tamo gde vam je mesto? – pitao je Džek.

– Ne volim ja svoju lepotu toliko koliko to vi mislite – rekla je tako tiho da je samo Džek mogao da je čuje.

– O tome ćemo razgovarati drugom prilikom. Popnite se na kola i zavucite glavu između sanduka, sve dok vas ja ne viknem. To je sada naređenje!

Tanja se odmah okrenula. Džek ju je gledao sve dotle dok nije nestala ispod cirade u kolima. Onda se opet vratio do vatre, gde je u međuvremenu stigao i Borl.

– Sedimo! – rekao je Džek. Uzeo je upaljač i pripalio cigaretu.

Borl i Džo su ga posmatrali, ne shvatajući ništa. Čudila ih je njegova smirenost i pribranost.

Ali, kad je vetar donosio zvuk topota konjskih kopita, svi su zauzeli mesta.

Ubrzo posle toga jahači su ušli pravo u kamp i stali tek između kola.

Džek je ustao. Počeo je razgovor vrlo lukavo, pitajući ih odakle dolaze i kuda nameravaju dalje. Objasnio im je da je ovo vrlo opasan kraj i da je najbolje da se belci dobro slažu među sobom. Čak im je ponudio mesto pored vatre.

Onda je jedan od jahača prišao bliže vatri, naravno ne silazeći s konja.

– Ja sam čovek koji ne govori

svoje ime nego ga piše – rekao je držeći revolver u ruci.

– Ne razumem – rekao je Džek – čime pišete svoje ime?

– Revolverom! – dodao je nepozvani gost. – Nego, brzo će izaći sunce, ja sam došao da naplatim od vas hiljadu dolara. Mislim da vam je to već dobro poznato. Da biste mogli sigurno da se krećete u ovom kraju, morate da platite po dvesto dolara za svaka kola.

– Nama nije potrebna nikakva zaštita – odgovorio je Džek.

– Mogu samo da dodam da ne znate čak ni to gde se nalazite.

– I te kako znamo – rekao je Džek mirno. – Spremili smo se prema situaciji, ništa ne može da nas iznenadi.

– Jeste li baš sigurni u to?

– Da.

– Poslali smo dvojicu napred da vas informišu; njihov jedini zadatak je bio da vam izlože situaciju i da na osnovu toga pripremite novac.

– Da, i to znamo – dodao je Džek. – Ta dvojica su još uvek kod nas. Ne mogu da se oslobodim predosećanja da će oni ubrzo umreti.

– Ako se to desi, onda ni vi nećete preživeti – rekao je bandit.

– Daću vam dobar savet – opet se javio Džek. – Čistite se što pre odavde! Tek kad odete, pustićemo Bakenena i njegovog prijatelja na slobodu.

– Odakle im znate imena?

– Čujte, nemam vremena za priču! – rekao je Džek oštro.

– Šta to treba da znači?

– Dajem vam samo pet sekundi da okrenete konja i da nestanete!

– Vaš konkurent je bio mnogo mudriji. On je platio – rekao je bandit.

– I mi ćemo platiti! – viknuo je Džek i brzo izvukao revolver.

– Ovim ćemo platiti! – još jednom je viknuo Džek, pokazujući oružje.

I, Džekov revolver je sevnuo; čovek, koji nije hteo da kaže svoje ime, za tren oka se našao na zemlji, izbačen iz sedla.

Brzo su odjeknule i puške, jer su se na svim kolima podigle cirade.

Razbojnici su pucali nasumice. Neki su platili glavom, drugi su brzo okrenuli konje i vratili se odakle su došli.

Borba je trajala veoma kratko.

Kauboji su iskakali iz kola i okupljali se oko vatre.

I Džek je došao kod njih.

– Pustite ovu dvojicu neka idu do vraga! Upregnite konje, odmah krećemo! – viknuo im je.

– Ne! – prodrao se Borl Fonten.

– Njih dvojicu treba likvidirati! I to odmah!

Nekoliko kauboja stalo je iza Borla, podražavajuću ga. Džek mu je prišao osmehujući se i stavljajući revolver u futrolu.

– Obesićemo ih! – siktao je Borl.

– To je ono što su zaslužili! Biće tako kako sam rekao!

Džek je stao pored njega. Onda je zamahnuo i počeo da udara levo i desno. Njegovi udarci pogodili su Borla u glavu i oborili ga u pesak.

Kauboji su se iznenadili ovakvom obrtu; zapanjeno su se ogledali.

Borl je ostao u pesku; pokušao je da se dignu, ali je pri tom izgubio svest. Pustio je još jedan glas, onda se ispružio i više se nije micao.

– Do đavola, Džek, šta si to učinio! – viknuo je jedan kauboj.

– Učinio sam ono što sam smatrao za potrebno – rekao je Džek.

– To nisi smeo da učiniš! Nemaš

nikakva prava! – i dalje je negodovao kauboj.

– Vese, Džek ima na to pravo! – viknula je Tanja. – Džek je vođa puta. Svi morate da radite ono što vam on kaže! Njegova naređenja važe isto kao da ih je dao moj otac!

Džek se vratio, teško dišući. Obrišao je znoj s lica i pogledao Tanju sa zahvalnošću.

Tanja je uporno posmatrala sve kauboje, plašeći se odmazde.

– Vese, Džo! Uprežite konje i mazge! Krećemo, pustite onu dvojicu! – vikala im je Tanja.

– Nije potrebno – rekao je Džek. – To ću ja sam uraditi.

Džek je prošao između kauboj a i prišao vezanim razbojnicima.

Banditi su ga posmatrali ćutke. Džek im je odrešio čvorove i pustio ih.

– Uzmite vaše mrtve. Ne pojavljujte nam se više na oči!

Banditi su posmatrali s nevericom, trljajući žuljeve od užeta. Kad su konačno shvatili da su slobodni, brzo su potrčali kroz špalir kauboj a, i nestali.

– To baš nije bilo mnogo pametno – negodovao je Džo. – Trebalo je da ih predamo sledećem šerifu.

– To je nemoguće, jer se sledeći šerif nalazi dvesto milja odavde – odgovorio je Džek.

Kad su banditi nestali, Borl je polako dolazio k svesti. Tanja je klečala pored njega.

Borl je podigao glavu i neko vreme je začuđeno posmatrao kako se svi spremaju za polazak. Kad je primetio Džeka, hteo je da skoči.

– Borle! – viknula je Tanja, čvrsto ga držeći za ruku. – Džek tačno zna zašto je to učinio.

Borl je okrenuo glavu i začuđeno je pogledao.

– Mislim da ti pojma nemaš o čemu se zapravo radi – rekao je brat uvređeno.

Tanja ga je pustila i digla se.

– Ja samo mislim na to da moramo stići u Grejt Fols. I to je sve – rekla je.

Borl je uspeo da se digne na noge.

– Napravio sam veliku grešku što sam te uopšte poveo na ovaj pakleni put, jer uvek radiš ono što ne treba. Tvoj najveći talenat je da sve govoriš i činiš obrnuto.

– Skloni se Džeku s puta!

Borl je razrogačio oči.

– Zar ja da se sklanjam? On mora meni da se skloni, jesi li razumela? Zapamtiće on mene! – pretio je.

– Šta se to s tobom dešava? – pitala je Tanja začuđeno.

– Šta je s tobom? – postavio joj je Borl isto pitanje.

– Nećeš valjda da rasteraš kauboje? Za Fontenove bi bila prava katastrofa kad bi se ti i Džek ozbiljno posvađali i možda čak potukli! Zaboravio si naš osnovni cilj!

– Ovi ljudi su svi meni odani – siktao je Borl. – Konačno, ja ih i plaćam, i moraju biti na mojoj strani!

Tek tada su oboje primetili da je Džek već uzjahao i otišao.

Tanja je odahnula, a Borl uzbuđeno vrteo glavom.

– Neće to još jednom uraditi sa mnom! – rekao je. – Bar neće proći nekažnjeno, kao ovoga puta!

– Treba da krenemo – javio je Džo.

– Da, do đavola!

Odmah su krenuli; zaškripali su točkovi teških kola.

*

Roberto Gonzales je jahao u pratnji trojice revolveraša.

Jahali su ispod drveća sve do ivice kosog zida. Duboko ispod njih kretala su se Fontenova kola, prema severu.

— Džek je odavno namirisao da smo negde u blizini — rekao je Kosta. — Verovatno računa na nas tek na samom prevoju, a koliko ga ja poznajem, on će zaista stići tamo pre nas! I to on sam!

— Onda moramo da ga preduhitrimo, pa da mi njega sačekamo, a ne on nas — dodao je Luk. — Šta ti o tome misliš, Rodnej?

Rodnej je uvijao cigaru i ćutao.

Roberto je posmatrao kolonu Fontenovih kola, koja se teško kretala.

— Imamo deset šipki eksploziva — rekao je Roberto. — Kad bismo mogli nekako da ih podmetnemo pod njihova kola! Ali eksploziv se neće sam od sebe zapaliti!

Okrenuo se, oči su mu zasjale.

— Morali bismo se noću nekako došunjati do njih — nastavio je Roberto. — Kosta je u pravu. Džek računa na nas tek na prevoju.

Rodnej je stavio cigaru u usta.

— Da, gospodine Gonzales. Džek računa na nas. Ali, on će sigurno stići pre nas, jer je u situaciji da menja konje i da stalno uzima odmornog i izdržljivog konja. A mi to, na žalost, ne možemo.

— Da, u pravu si — složio se Roberto.

— Ali, imam jednu ideju — nastavio je Rodnej. — Od deset šipki mogli bismo da napravimo jedan ili dva ručna paketa. U njih da stavimo zapaljivi fitilj, shvatate li, i bomba je gotova. Treba samo da im se približimo i da odozgo bacimo bombu u kamp.

Roberto je ćutao.

— Nije loša ideja, zar ne? — pitao ga je Rodnej.

Roberto se okrenuo, pogledao kola i polako klimao glavom.

— To je i najbolja ideja, koju si ikad imao. Ali, kako da im se približimo?

— Oni će još neko vreme ići kroz stenovitu oblast — rekao je Rodnej.

— Belci u indijanskoj zemlji uvek prave kamp ispod neke stene. Znači, mi samo treba da pustimo bombu dole, i stvar će biti sredena.

Roberto se uspravio.

— Hajdemo, momci! Moramo da krenemo da bismo prošli pored njih.

Roberto je vrteo glavom.

— To bi ipak bilo pogrešno. Otišli smo u šoku što nas je Džek debelo nasamario. Desiće se upravo suprotno. Ako mi obidemo kola, Džek će sigurno otkriti naše tragove. Još nisam zaboravio onu noć kad nam je oterao konje. On je davno od čoveka, ne možeš ni da ga vidiš, ni da ga čuješ. A sa takvim ljudima moramo da postupamo na neki drugi način.

— Dajmo im pola dana prednosti — rekao je Rodnej. — Naša šansa je u mraku.

— Rodnej, ti zaista vrediš toliko koliko si i plaćen — rekao je Roberto.

— Možete se u Red Lodžu još re-vanširati, gospodine Gonzales.

Roberto je klimnuo glavom.

— Hteo bih samo da znam dokle je moj brat stigao sa našim kolima — rekao je Roberto, gledajući prema istoku.

— Timo sigurno ne može da se kreće brže od Morisa — odgovorio je Rodnej. — Kad malo bolje razmislim, ispada da su se Fontenovi kretali suviše brzo i da nisu nijedan jedini sat izgubili. Ne verujem da vaš brat može da drži takav tempo.

Sunce je već visoko stajalo na nebu kad je Džek iznenada prime-
tio nešto ispred sebe.

Odmah je zaustavio konja i sja-
hao. Držeći revolver u ruci, oprezno
je pogledao oko sebe. Onda se sag-
nuo i podigao indijansku strelu iz
trave. Bio je prilično uzbuđen i ra-
doznao, pa je pažljivo pokušavao da
dešifruje znak na strelji.

Sve jače se čuo šum koji obično
stvaraju teretna kola.

Džek je uzeo konja za uzde i po-
veo ga u senku strme stene.

Tada su se već pojavili Borl i Ta-
nja.

Tanja je jahala bez šešira; svetlo-
plava kosa padala joj je na ramena.

Džek im je pošao u susret, držeći
strelu u ruci.

— Morate staviti šešir na glavu
— obratio se Tanji.

Borl i Tanja su sjahali i posma-
trali strelu.

— Do davola! — rekao je Borl
tiho i pogledao oko sebe. — Ne razu-
mem otkud ovde Indijanci?

— Kako, otkud? — pitao je Džek
osmehujući se.

— Koje je to pleme? — hteo je
Borl da zna. Mračno je pogledao
ispred sebe.

Džek je slegao ramenima.

— Ovde se vidi znak. U blizini je
Sijuks River. Ali ipak mi je zago-
netno kome je pripadao ratnik koji
je izgubio ovu strelu.

— Čini mi se da ste prilično za-
mišljeni zbog toga — rekao je Borl.
— Ima li to nekog značaja za nas?

— Kako da ne — odgovorio je
Džek. — Ako se pojave Indijanci
koji ne pripadaju ovom kraju, onda
mora da je nešto važno u pitanju,
zar ne?

— Možda je taj ratnik samo učest-
vovao na onom skupu, o kome ste
nam govorili — rekao je Borl.

Džek je slomio strelu.

— Nadajmo se da je tako — do-
dao je, još uvek veoma zamišljen i
neodređen.

— Nemojte baciti strelu — upozo-
rio ga je Borl. — Mislim da se i Džo
prilično razume u njihove znake,
možda će on moći da nam odgo-
netne.

Pričekali su da stignu kola. Pri-
tome su često pažljivo osmatrali
okolinu.

— Napravite opet utvrđenje! —
naredio je Borl i otrčao duž kolone,
da i ostalima prenese naređenje. —
Indijanci su u blizini — govorio je
svima.

Posle izvesnog vremena, vratio se
Borl sa Džoom i sa još nekoliko kau-
boja. Tanja i Džek su ih sačekali.

— Nitkovi! — rekao je Džo, kad je
video slomljenu strelu.

Džek je klimao glavom.

— Toga sam se najviše plašio! Sto
mu gromova, zar još jednom da vo-
dimo istu borbu! — negodovao je
Džo.

Borl je doneo Tanjin šešir. Ona je
bila bleđa i zbunjena. Gledala je čas
jednog, čas drugog, čas trećeg.
Onda je ipak stavila šešir na glavu.

— Dok je još dan, neka po dvojica
budu na straži — rekao je Džek i
objasnio Borlu, gde treba da se post-
avi straža.

— U redu je — složio se Borl.

— Ali, čim padne mrak, stražu
treba pojačati i postaviti po četvor-
icu. Ja ću u međuvremenu otići još
malo u pravcu severa, da izvidim
situaciju.

— Da nije Roberto Gonzales opet
upleo svoje prste? — pitao je Borl.

Džek je uzjahao konja.

— To ne verujem — dodao je Borl.

– Mislim da on i brat trenutno imaju iste brige.

Džek je udario konja i poleteo prema severu.

Posle nepune milje jahanja primećio je tragove konjskih kopita. Bili su to otisci nepotkovanih kopita. Odmah se okrenuo i vratio nazad.

Stigao je u kamp kad je sunce bacalo poslednje zrake pred zalazak. Kauboji su već jeli i ostavili vatru da gori. Ljudi su ostali u sedlima, u senci kola. Svi su držali puške u rukama. Po njima se videlo da su u velikom iščekivanju.

– Tačno, nalazimo se u indijanskom kraju – rekao je Džek kratko, kad je sjahao s konja. – Borle, neka pode dvostruka straža. Nemamo mnogo vremena.

Džek je otišao do kola sa kuhinjom i tražio da mu donesu jelo.

Kao i svako drugo veče, kad bi se on nešto kasnije vratio u kamp, Tanja bi prišla i stajala pored njega. Odavno je nestalo onog napetog i gotovo neprijateljskog odnosa između njih dvoje. Oboje su to prevazišli i skoro zaboravili.

– Napravila sam veliku grešku – rekla mu je Tanja.

– Kakvu?

– Nije trebalo da krenem na ovaj užasan put. Ali, tada još nisam mogla ni da zamislim kakve sve opasnosti ovde vrebaju!

– Ne znam zašto tako mislite, ali ja sam srećan baš zato što ste i vi sa nama. Da, Tanja, drago mi je što ste pored mene.

Tada ga je Tanja nesvesno uhvatila za ruku.

– Džek, plašim se. Kad ne bih znala koliko je besmisleno govoriti o tome sa Borlom, ja bih vas već davno molila da se vratimo.

– Još nije rečeno da su Indijanci zaista na putu novog rata sa nama

– objasnio je Džek, mirno držeći njenu ruku.

– Malopre ste rekli da se nalazimo u kraju u kom ipak ima Indijanaca?

– Da, ali radi se o nekoj opasnoj bandi. Možda je već odavno nebitno u kom pravcu se krećemo.

– Ako iz svega ovoga izvučemo žive glave, nikad neću zaboraviti ove teške dane – rekla je Tanja, povlačeći ruku iz njegove.

Hteo je da je pita zašto neće zaboraviti ove teške dane, ali osetio je da bi to bilo suviše pitanje. Bila bi to njegova velika greška.

– Ni ja ih neću zaboraviti – rekao je posle kraće pauze.

– A zašto vi?

– Imam za to dosta razloga – rekao je neodređeno.

– Ah, Džek, zaista vas ne shvaćam – rekla je tiho, osmehujući se.

– Za vas su to ipak bili dani kao i svi drugi. Davno ste navikli na život pun opasnosti.

Džek je obrisao usta.

– Nije baš tako, Tanja. Doduše, nikad nisam živeo drukčije nego sada, to je tačno. Ali nikad nisam iz večeri u veče mogao da razgovaram sa devojkom kakva ste vi. Osim toga, nikad nisam mogao ni da pomislim da će mi sve to tako mnogo značiti.

Nežno ga je pomilovala po licu.

– Drago mi je što to i vama nešto znači – rekla je. Naglo se digla i pošla.

– Tanja, ostani! – rekao joj je tiho i nežno.

Tanja je ostala; htela je da mu pride još bliže, ali u tom trenutku dotrčao je jedan kauboj sa straže. Bio je u paničnom strahu.

– Indijanci! Baš su iznad nas! – vikao je.

Džek se jednim skokom našao

pored Tanje, zgrabio je za rame i podvukao pod kola.

– Lezi i ne miči se! – viknuo je, potrčao nazad, uzeo pušku i požurio prema ostalima, sa pogledom uprtim prema vrhu stene.

Tada je primetio da je iz mraka pala neka varnica. Kleknuo je i stavio pušku na rame.

– Pažnja! Vatra! – dovikivao je ostalima, koji su trčali u zaklon.

Sekund kasnije odjeknula je eksplozija.

Odmah je shvatio o čemu se radi!

Neki predmet ležao je ispred konja, tako da ništa nije mogao da vidi. Sevnulo je kao da je bačena neka strela. Na kolima su se odmah pojavile puške.

Pala je još jedna zapaljena strela. Dok je strela prodirala u krug napravljen od kola, Džek je ispod jednih kola mogao da prepozna zapaljeni fitilj.

Potrčao je da baci što dalje taj neobični paket, pre nego što eksplodira. Ali, u tom trenutku odjeknula je eksplozija.

Vatra je sevnula kao munja; za trenutak, svetlost od vatre bila je toliko jaka da je izgledalo kao da je dan. Džek je video zapanjena i zaslepljena lica kauboja. Video je kako su razneti jedna kola i kako su konji i mazge pojurili jedni prema drugima. Talas pritiska bio je toliko snažan da su ga noge izdale a talas ga bacio na zemlju.

Onda je usledila još jedna eksplozija. Oko njega je sve bilo uvijeno u plamen i dim. Kad je hteo da skoči pod jedna kola, nije stigao, jer su se kola jednostavno podigla sa zemlje i raspala se. Delovi kola poleteli su u vazduh. Mazge i konji su krenuli najpre prema steni, a onda su se razjurili na sve strane.

Džek je skočio na noge.

– Konji! – vikao je iz sveg glasa.

– Držite konje!

Tada je Džek potrčao za konjima koji su već izašli iz kruga kola. Konji su u panici jurili prema drugoj steni, skrenuli, i produžili duž klanca.

Kauboji koji su na tom mestu čuvali stražu, skočili su i pokušali da zaustave konje.

Džek je video kako je jedan od njih skočio, udario o stenu i pao na zemlju. Iako je bio mrkli mrak, Džek je primetio da je taj stražar ostao nepomičan na zemlji.

Morao je i on da stane, jer nije video nikakvu šansu da zaustavi konje. Okrenuo se i vratio u krug.

Najpre se slučajno sudario sa Tanjom. Za trenutak ju je čvrsto privukao k sebi. Tanja je sklopila ruke oko njegovog vrata. A onda su se pustili i oboje potrčali prema ranjenom kauboju. Tanja je stajala pored Džeka kad je Borl naišao.

– Pažnja, sad će nas napasti! – vikao je Borl.

– Do davola! – odgovorio je Džek. – Pa to nisu bili Indijanci, zar ne?

Borl ga je zapanjeno pogledao.

– Gonzalesi?

– A ko drugi? – odgovorio je Džek.

– Pustite vatru da gori – vikao je Džek kaubojima – da možemo bar nešto da vidimo!

Bilans je bio poražavajući.

Sledećeg dana su našli konje i mazge. Ali dvojica kola su bila potpuno uništena. Samo su kola sa kuhinjom ostala neoštećena. Ostala kola morala su da se poprave.

Nekoliko kauboja bilo je povređeno, srećom niko teško, niti je ko bio u životnoj opasnosti.

Zato je prva eksplozija besnela među mazgama i konjima. Ostalo

je pet jahaćih konja i tri zaprege mazgi, pošto su kauboji ostale ubili, da im spreče muke od teških povreda.

Borl je bio toliko potišten da je seo na jedan kamen, i sve prepustio Džeku i kaubojima.

Pre nego što su kola bila spremna za polazak, Džek je osedlao konja, a onda prišao Borlu.

– Kuda? – pitao ga je Borl tužnim glasom.

– To je moja stvar – odgovorio je Džek.

– Sve je sada besmisleno! Od samog početka prate nas neke nevolje. Ovo je bila sumanuta ideja. Džek, samo budale su mogle tako nešto da preduzmu. Uostalom, svi smo mi budale!

– Borle, radite šta god hoćete – rekao je Džek i uzjahao konja.

– Kako to mislite? – pitao je Borl neodlučno.

– Što se mene tiče, možete i da se vratite. U svakom slučaju, ja ću uraditi ono što smatram da moram da uradim.

Džek je odjahao.

Tanja ga je posmatrala sve dok nije nestao iza stena. Onda je, uplašena, prišla Borlu.

– Kuda je otišao? – vikala je. – Zašto ga nisi zadržao?

– On još uvek hoće da stigne u Grejt Fols – gundao je Borl.

– Zar mi nećemo?

– Pusti ga neka pronade put, a ako vi želite da ga pratite, onda krenite za njim.

– Na poslednjim miljama moraćemo sami da tražimo put – javio se stari Džo. – Džek je otišao da traži Roberta Gonzalesa. Ne bih želeo da budem u Robertovoj koži.

Tanja je uplašeno pogledala starog Džoa.

– Zašto mi ništa nisi rekao?

– Ne verujem da je Džek želeo da ti nešto saznaš.

– Zašto ga niko od vas nije zadržao?

– Vi ga ipak malo poznajete – rekao je Džo. – Džeka niko i ništa ne može da zaustavi. Niko i ništa! Uskoro će to saznati i Roberto Gonzales. Ali to će biti kasno, jer neće moći više o tome da razmišlja.

– Ah, Džo, ako mu se nešto desi! – rekla je Tanja.

Džo je duboko uzdahnuo.

– Naravno, to je moguće. Ali probajte da se ponašate kao ja: jednostavno ne mislite na to.

– Sve ovo ipak nema nikakvog smisla! – jadikovao je Borl.

– Borle, šta se to dešava s vama?

– gundao je Džo. – Hoćete li da obeshrabrite sve svoje ljude? Zar nije bolje da posao ide do davola a da nam svima humor bude na prvom mestu? Zar hoćete da vas vaši potčinjeni uče kako da se ponašate?

Borl se nekako digao.

Za trenutak se sasvim promenio, postao je odlučniji i obratio se kaubojima:

– Dakle, krećemo! Ali, ko će da traži put?

– Ako hoćete, možete to da poverite mom starom ali iskusnom oku – rekao je Džo.

Borl ga je udario po ramenu.

– Stari, oslonićemo se na tebe.

Kad su krenuli, Džek je već ušao Robertu u trag. Zaustavio je konja i sjahao da bi bolje pregledao trag. Sad je bilo važno i to što je mogao tačno da odredi njihovu prednost i da prema tome usmeri snage svoga konja. Sasvim je bilo sigurno da je Roberto sa svojim revolverašima jahao prema prevoju.

Upropastićemo konje – rekao je Rodnej opominjuće. – Pustite bolje da pasji sin dođe! Onda ćemo mu dati ono što mu i pripada. Osim toga, ne verujem da nas može stići. Nije mogao da krene pre svanuća. Onda je verovatno morao da izgubi dosta vremena, dok je otkrio naše tragove. On je već više od sedam sati jahanja iza nas. Dok ne nadoknadi to ogromno vreme, mi ćemo stići do vašeg brata i do kolone kola.

– Ne, idemo do prevoja! – siktao je Roberto Gonzales. – Dobro poznajem takve tipove! Znam koliko je surov i moj brat. Timo još nikad nije poricao koliko je dorastao ovom nitkovu. Moramo da ga likvidiramo.

Onda je Roberto povukao kajase, prebacio ih preko konja i uzjahao ga.

Rodnej je bacio cigaretu i ugasio je nogom. Pošto je prokontrolisao sedlo, uzjahao je i krenuo, jašući pored Roberta.

Roberto je bio vrlo nestrpljiv; nije mogao da skrije uzbuđenost i želju za borbom. Neprestano se osvrtao u sedlu i osmatrao okolinu.

– Tamo gori šuma! – viknuo je Luk pokazujući u pravcu severa. – Rodnej, pogledaj samo! Prava vatra!

Rodnej je pogledao u tom pravcu.

Kosta je pogledao samo letimično, vodeći svog konja do Roberta Gonzalesa. – Ne verujete li da je Fontenovima najzad svega dosta? Posle ovog napada?

Roberto ga je oštro pogledao.

– Nije uopšte reč o Fontenovima. I ja verujem da im je pun nos ovog paklenog putovanja. Ali, to ne znači

da je i Džeku Morisu sve dosadilo! Njemu nikad nije dosadno! On nam je važan!

– Ali sva su kola krenula – rekao je Kosta. – Mislim da su se jednostavno vratili i odustali od daljeg puta.

– Jesi li ti to video?

– Nisam video, ali sam čuo.

– To ništa nije sigurno.

– Ne verujem da im je i jedna krpa ostala čitava – rekao je Kosta osmehujući se. – Ko zna da li je džek Moris uopšte živ! Revolveraš Moris! Otkud mu samo naziv revolveraša? Da je opasan, to mu priznajem, ali nisam baš siguran i da je precizan u gađanju, ili bar tako nešto još nisam video, zar ne, gospodine Gonzales?

– Slutim da ćeš ubrzo imati šanse da i to vidiš. Tamo, na prevoju!

– Da, gospodine, samo ako je on još živ.

– Nemoj unapred da se raduješ

– rekao je Roberto. – Da su svi poginuli i da su im sva kola uništena, jedan bi ipak morao da preživi, a to je neuništivi Džek Moris! Taj je u stanju da živi na golom kamenu. Ako je potrebno, napraviće nova kola, čak bi ih sam i vukao. I sve to samo zato što mora da dokaže da je nepobediv i da uvek mora da stigne do cilja! Ali, ne! Mi moramo pre njega da budemo na prevoju i da ga tamo sačekamo. A možda je on opet našao nekog konja, dobrog i brzog. Kad je on u pitanju, onda je sve moguće. Moramo da požurimo! Mi treba da napadnemo njega a ne on nas!

– Ako vi tako mislite, gospodine, onda ćemo vas poslušati. Krenimo, pa makar svi otišli do davola – rekao je Kosta.

Svi su brzo uzjahali.

Rodnej i Luk su neprestano gledali prema severu.

– Šta toliko gledate? – pitao je Roberto. – Pojurite! Moramo što pre da stignemo, nemamo vremena za gubljenje!

– Gospedine, mora biti da je tamo veliki požar, šuma je u plamenu – rekao je Rodnej, pokazujući prema severu. – Požar je prilično daleko odavde, jedva može da se vidi, ali se ipak vidi. Mislim da je to iza Grejt Folsa.

Roberto je odmah pogledao u tom pravcu.

Jedino što je mogao da vidi bila je siva masa na plavom nebu, ali i to je bilo veoma daleko na horizontu.

– Uostalom, šta se nas tiče šuma? – rekao je nadmeno i poterao svoga konja.

Svi su krenuli galopom, držeći puške u rukama. Nisu hteli da ih neko iznenadi, ni Sijuksi, ni Džek Moris.

Do klanca, koji je vodio prema Tamaro-prevoju, rastojanje nije bilo veće od četiri milje. U tom slučaju, bilo im je potrebno još oko pet sati jahanja, jer je teren bio vrlo nepovoljan. Morali su da savladaju razliku u visini od dve hiljade stopa. To se moralo osetiti i po temperaturi. Visinska razlika je uticala i na konje.

Bilo je hladno, jer je iz klanca duvao oštar vetar. Sneg je dopirao čak iznad granice drveća.

Svi su morali da podignu. Za ovu hladnoću bili su suviše lako obučeni. Užasno su se smrzavali. Ipak, hladnoća je najviše smetala Luku.

Koža mu je sasvim požutela, usne su mu bile samo dve modre crte. Izgledalo je kao da je bio bez kapi krvi. Drhtao je, tresli su ga groznica i strah.

Vetar im je duvao kroz odeću. Ali Roberto Gonzales nije mislio na vetar i zimu, čak nije pomislio da se negde zaustave i bar nekoliko trenutaka da predahnu.

Revolveraši su psovali, ali ne glasno.

– Smrznuću se u sedlu – stalno je ponavljao Luk.

Roberto Gonzales je bio gluv za ovakve žalopojke.

– Užasna hladnoća – rekao je Kosta, pošto je doterao svoga konja do Robertovog. Hteo je da bude siguran u to da ga je Roberto čuo i razumeo.

Ali Roberto je i dalje ćutao.

– Negde gori šuma – rekao je Kosta.

– Što se mene tiče, bilo bi bolje da se i ti nađeš u požaru, jer od tebe nema nikakve koristi – gundao je Roberto.

Kosta je samo napravio neobičnu grimasu i usporio kas.

Rodnej i Luk su ga besno pogledali. On je slegnuo ramenima, stavljajući im do znanja da se sa Robertom Gonzalesom ne može razgovarati.

Njihovo raspoloženje bilo je veoma loše.

Konačno su stigli do prevoja. Roberto je ušao u neki uski klanac i sjahao. I on je bio modar i promrzao. Išao je nekoliko koraka tamo-amo, držeći ruke na grudima.

– Zapalite vatru! – rekao je kad su i ostala trojica stigli do njega.

Bio je to nepristupačan i divlji kraj. Klanac je bio širok samo pedeset jardi. Dok su se revolveraši pobrinuli za konje i skupljali drva da nalože vatru, Roberto je krenuo nekoliko koraka po klanecu, da bi malo bolje upoznao teren. I levo i desno, uzdizale su se oštre i visoke stene. Grmlje i drveće je pružalo

dobar zaklon. Ovde je zaista bilo moguće da jedan jedini strelac, ako nađe dobar zaklon, preseče prolaz čitavoj četi. Kad je pogledao nazad, sa zadovoljstvom je konstatovao da se klanac mogao videti dužinom od gotovo jedne milje. Danju bi mogao da se primeti svaki jahač, a noću da se čuje topot konjskih kopita na steovitom tlu.

Vratio se kod revolveraša. Ovi su u međuvremenu potpalili vatru i ogrejali se.

- Rodnej će preuzeti prvu stražu
- rekao je, držeći ruke iznad vatre.
- Klanac je dosta podesan jer može da pruži dobar pregled, tako da ćemo na vreme moći da prime-timo neka kola ili jahača. Luk će te kasnije zameniti.

Rodnej nije bio oduševljen prvim zadatkom. Ali, morao je da ga izvrši. Odmah je uzeo pušku, i otišao.

- Ne znam kako možete da budete toliko sigurni da će Džek Morris baš naići ovuda – čudio se Kosta.

Roberto ga je pogledao zamišljeno i tmurno.

- I ti bi morao da budeš siguran, jer onda nećeš biti toliko iznenađen ako se taj pasji sin zaista pojavi.

*

Džek Morris je gledao gore prema prevoju. Nije mogao da otkrije nikakvo kretanje. Ali, četvorica jahača nisu izbrisali tragove. Dakle, morali su da budu negde gore. Nije mogao ni da zamisli da je Roberto Gonzales otišao u drugom pravcu.

Smrkavalo se. Džek je sjahao s konja i vezao ga za drvo. Noseći

pušku u ruci, odmah je krenuo, da bi poslednju milju prešao pešice.

Već se smrklo. Išao je uspravno, jer nije imao čega da se plaši. Niko ga nije mogao videti. Kretao se bešumno, kao neka senka, okrenuvši se tako da mu je gornji deo tela bio izložen vetru, koji je postajao sve jači i oštiji.

Tek poslednjih dvesto jardi kretao se sporije i opreznije.

Noć je bila bez mesečine, bio je mrkli mrak. Ali, s tim je njegova opreznost bila sve izraženija.

Kad je primetio plamen, stao je. Znao je da to nekog ima u blizini.

Jasno je video stene zahvaljujući plamenu, i s mukom pokušavao da do kraja prodre pogledom. Bio je ubeden u to da je nekoliko ljudi na straži. Ali, još uvek nikog nije mogao da otkrije.

Strpljenje nije bilo samo njegova vrлина nego i njegova snaga.

Odjednom je čuo neki šum koji je mogao da potiče samo od čoveka.

Da, to je bio stražar; nalazio se na drugoj strani, ispred klanca.

Stražar je ustao i spustio se nekoliko koraka niz stenu. Džek se priljubio uz ivicu stene i sa napetošću posmatrao stražara.

Ovaj je u međuvremenu nestao u klanac. Džek ga je za trenutak čak dobro video. Mogao je da zaključi da to ipak nije Roberto Gonzales.

Čuli su se glasovi.

Džek je iskoristio šansu i potrčao dalje. Pri tome je pogledao dole, u klanac.

Oko vatre su sedela tri muškarca. Konji su im bili vezani iza njih.

- Do đavola! Šta ti je? Vрати se na stražu! – čuo je Roberta Gonzalesa. – Gledao sam na sat. Kosta će te smeniti za pola sata.

Džek je pratio razgovor, a onda je prešao iza bočnog klanca na drugu stranu. Desetak koraka iza ulaza u uzani klanac priljubio se uz keđar.

Stražar se vratio. Stao je, psujući, okrenut Džeku leđima. Nije imao nameru da još pola sata provede na starom mestu.

— Prijatelju, dođi kod mene! — rekao je Džek poluglasno.

Čovek je zadrhtao, ukočen od straha i panike.

— Ali, pazi kako ideš, možeš samo unazad, inače ću pucati. Ne otvaraj usta jer ću ti ih odmah zapušiti.

Taj čovek je bio Luk. Zašto je njemu bilo stalo do ove paklene igre? Njegov rizik je samo bio u tome, da kasnije ne bi bio izviždan od Roberta Gonzalesa što nije primetio neprijatelja na vreme. Preduslov je bio da Roberto sve ovo preživi.

Ali, Luk ipak nije baš tako gledao na stvari. Možda se plašio da će ga Džek ubiti s leđa, da će pucati ili ga udariti.

Dakle, morao je da reaguje. Naglo se okrenuo i podigao pušku.

Ali, položaj mu je bio suviše visok za Džeka i nije mogao da ga pogodi. Zato je Luka pogodio Džekov metak, u glavu. Pao je kao pokošen.

Pucnji su odjeknuli među stenama. Luk je već ležao na zemlji i nije se micao.

Ni u bočnom klanu se ništa nije micalo. Samo je još svetlucao plamen od vatre, bacajući neobičnu svetlost i senke na stene.

— Džek, jesi li to ti? — odjednom se čuo Robertov glas.

Držeći kundak vinčesterke čvrsto uz kuk, Džek je potrčao preko prevoja na drugu stranu, dok konačno nije mogao da vidi uski klanac.

Sva trojica su ustali, držeći puške na gotovs. Nisu videli Džeka. Vatra ih je zaslepila.

— Odložite oružje! — vikao je Džek.

Njihove puške odmah su odjeknule.

I Džek je pucao, ali morao je da skoči u stranu da ga ne bi pogodili. Video je da je jedan od njih pao. Ali, nije mogao da prepozna ko je to bio.

Pucali su i dalje. Eho je bio stravičan. Džek se priljubio uz drvo. Ovi su i dalje pucali, iako ga više nisu mogli pogoditi.

Džek je čekao i osluškivao.

— Roberto Gonzales! — viknuo je posle izvesnog vremena. — Izadi i pokaži se!

A onda se čuo topot.

Džek je psovao i trčao. Još je samo mogao da vidi senke dvojice jahača. Stao je i otvorio vatru. Ali, jahači su već nestali.

Džek je pustio pušku. Nisu ostavili nijednog konja. Kad bi hteo da ih prati, morao bi najpre jednu milju da ide pešice. Polako je otišao u bočni klanac. I drugi čovek je bio mrtav. Bio je to Kosta.

Onda je otišao još malo dublje u klanac. Za kola, ovaj klanac nije odgovarao. Ali, jahač bi ovim putem mogao da stigne u Grejt Fols.

Malo se ogrejšao na vatri. Tamara-prevoj bio je u njegovim rukama. Sklonio je mrtve u stranu i pokrio ih kamenjem. Onda je skupljao drva, da bi održavao vatru. Kad je doveo svoga konja na prevoj, već je granulo jutro.

Oko podne, pojavila su se kola. Kad su stali na prevoju, već se smrkavalo.

Borl je pogledao na gomilu kame-nja.

— Gonzales? — pitao je.

Džek je vrteo glavom i ukratko im ispričao šta se sve desilo.

— Roberto Gonzales neće posle ovoga mirovati — rekao je stari Džo. — Ako su njegova kola još uvek iza nas, onda je on sigurno otišao u Grejt Fols, da vrbuje nove ljude, s kojim će nas još jednom napasti. Taj nitkov je rešio da dobije ovu paklenu igru. Meni je jedino žao što on leži ispod ovog kamenja.

Džek je prišao Tanji. Najradije bi je zagrlio, ali bilo je ipak suviše mnogo posmatrača.

— Kako si? — pitao ju je.

Tanja ga je posmatrala široko otvorenih očiju.

— Jesi li povređen? — pitala je.

Vrteo je glavom.

— To me raduje — odgovorila je Tanja.

Sad je ipak hteo da je zagrli. Ali, u tom trenutku prišao im je Borl.

— Uz put smo videli Indijance — rekao je. — Ali, nisu nas napali. Bila su samo šestorica. Čini mi se ipak da nas prate.

Preko noći su ostali u onom bočnom klancu, koji je dobro zaštićen od vetra. Kad je svanulo, krenuli su dalje. Džek je zaostao na prevoju, da sačeka izvidnicu. Ali, izgledalo je da su oni otišli nekim drugim putem. Posle dva sata čekanja, Džek je ipak uzjahao konja i krenuo za kolima.

*

Roberto se nije osećao dobro. Ne-prestano je gledao unazad, jer je bio ubeđen da je Džek Moris neda-leko od njih. Bilo mu je jasno da neustrašivi Džek nije odustao od borbe.

Rodne j se ponašao malo opušte-nije. Njega je jedino brinuo dim na horizontu. Konačno, nije on doživeo poraz, nego Roberto.

Roberto sve ovo vreme nije rekao ni reč. Plašio se pri samoj pomisli na to da će morati još jednom da se nađe sa Džekom.

Kad su osedlali konje, Rodnej je bez reči krenuo prvi, pokazujući Robertu rukom napred. Roberto je samo letimično pogledao u tom pravcu.

Daleko na severu, video se tamni oblak iznad vrhova planina.

— To nije ništa strašno — komentarisao je Roberto. — Konačno, mi ni ne moramo da idemo u tom pravcu.

Rodne j je i ovoga puta mislio na požar u šumi. Pošto opet nije uspeo da ozbiljno skrene Robertovu pažnju, ljutito ga je pogledao i mirno nastavio. Roberto ga je obišao i dik-tirao tempo, a tempo je bio oštar i brz.

Posle tri sata takvog brzog jaha-nja, konji su bili toliko iscrpljeni da su počeli da se spotiču. Ali, Roberto je jahao dalje.

Posle pet sati izašli su na jednu uzbrdicu i tamo stali u senci drveća.

— Ako budemo tim tempom i da-lje jahali, upropastićemo konje — rekao je Rodnej. — Za dva sata sunce zalazi. Ostanimo ovde preko noći.

— Moramo da predemo još neko-liko milja — objasnio je Roberto, pružajući ruku. — Tamo na istoku! Još je požar u šumi!

Rodne j je došao kod njega i po-čeo je da priprema duvan.

— Da, to nije nikakvo čudo, jer smo imali veoma suvo leto.

— Ovoga puta požar je na našoj strani, ili bolje rečeno, na našem putu.

Rodne j je klimnuo glavom.

— Zašto ne bismo jednostavno skrenuli prema severu? Onda

ćemo izbeći požar i nove nevolje u vezi s njim.

Vratili su se pod drvo i seli na zemlju.

– Sutra bismo morali da sret-nemo Tima – rekao je Roberto.

– Da, ako ga uz put niko nije zadržao.

Odjednom je odjeknuo topot konjskih kopita.

Odmah su skočili i izvukli revol-vere.

Jahač je dolazio sa istoka. Sre-ćom to nije bio Džek. Ali, jahao je pravo prema njima i izgledalo je da je on njih pre primetio nego oni njega.

– Ipak sam verovao da ću u ovom bespuću naći nekoliko bu-dala – rekao je jahač ljubazno, dok je sjahao i prilazio im. Uopšte se nije obazirao na njihove uperene revolvere. Skinuo je šešir i nasta-vio:

– Zovem se Džek Meken. Bežim od Indijanaca. Kad sam vas video, pomislio sam da moram da vam se približim i da budemo zajedno. Možda ću na taj način imati šansu da izvučem živu glavu. Nemam ni-šta protiv, ako vi hoćete da igrate ulogu generala – rekao je Robertu.

Roberto i Rodnej nisu znali šta da mu odgovore na brzinu. Pogle-dali su se bez reči i vratili revolvere u futrole.

– Mi smo krenuli na put do reke Teton – rekao je Roberto.

– U redu je – dodao je Džek Meken.

– Nemamo ništa protiv – nasta-vio je Roberto – da nam se pridru-žite. Ali, prilično nam se žuri.

– Čekajte... Rekli ste da upravo idete prema reci Teton. Zar ne vi-dite onaj dim? To su logori kopača zlata, u svakom slučaju nešto što je od njih još ostalo.

– Indijanci? – pitao je Roberto. Meken je gledao čas u jednog, čas u drugog.

– Do đavola, da! Ođakle vi to uop-šte dolazite? Ovde gore sve je u pla-menu, a vi nemate o tome pojma! Zar ne vidite oblake dima? Ovde je pravi pakao! Jedino mesto gde još nema Indijanaca i gde možemo bez njih da se borimo jeste Grejt Fols. Tamo, napred! Na severu! Svi koji još žive ovde a nisu Indijanci, ne-maju ništa drugo u glavi nego da što pre stignu tamo. I vas dvojica, pre nego što uopšte stignete do reke Teton, izgubićete glave. Uosta-lom, to bi trebalo već i sami da znate, gospodine...

– Gonzales – odgovorio je Roberto, ne sačekavši da Meken završi misao. – Ja se zovem Roberto Gonzales. Ovo je Rodnej. Dolazimo iz Red Lodža i upravo tra-žimo kolonu kola koja je krenula prema logorima kopača zlata. U ovom trenutku ta kolona bi morala da bude na reci Teton.

– Gospodine, nećete više ništa naći od te kolone. Kolona je blagov-remeno zaustavljena.

Roberto je prebledeo i pogledao u Rodneja.

– Da, gospodine Gonzales, to vam je mrtva trka! – rekao je Rod-nej promuklim glasom. – Mi smo stigli do cilja, a ipak ništa nismo dobili, zar ne?

Roberto je zamišljeno gledao prema istoku, gde je dim bio sve crniji i gušći.

– A ko bi mogao da zaustavi ko-lonu? – pitao je konačno Mekena.

– Armija – glasio je odgovor.

– Valjda Timo nije tolika budala da dozvoli da ga zaustave?!

Džek Meken ništa nije mogao da razume, gledao je čas u jednog, čas

u drugog, ne znajući o čemu se uopšte radi.

– Recite mi – obratio se Meken Robertu – jeste li vi zaista krenuli u Grejt Fols?

– Ne – rekao je Roberto. – Idemo do reke Teton, već smo vam to jednom saopštili.

– Do đavola! Već sam pomislio da imam šanse da stignem u taj prokleti grad. Onda je ipak bolje da sam nastavim put. Nema dobrog druženja sa samoubicama.

Onda je Džek Meken odmah uzjahao konja i hteo da krene.

– Čekajte! – siktao je Rodnej.

– Zašto? – viknuo je Roberto. – Moramo da idemo do Tetona! Moram da saznam šta je sa bratom i sa našim kolima.

Ovaj čovek ima iskustva, sigurno poznaje put za Grejt Fols! – insistirao je Rodnej.

Meken je klimnuo glavom.

– Poznajem dobro ovaj put i znam da je to jedini kojim mi još možemo da idemo – složio se Meken. – Ali, ako hoćete sa mnom, onda moramo da požurimo pre nego što horde napuste reku Teton. Onda će se svi Indijanci sručiti na Grejt Fols.

– Da, ali mi moramo još malo da pričekamo – rekao je Rodnej.

– Zašto?

– Konji su nam na kraju snaga, moraju da se odmore.

Meken je opet sjahao. On je bio zaista iskusan čovek i zato se i plašio da ide sam.

– Držim vas za reč – rekao je Meken. – Tri puške su ipak bolje i sigurnije od jedne.

Rodnej se osmehnuo i pružio mu cigaru.

Sad se radilo o životu i smrti. Bilo je važno sačuvati goli život. Bilo je odlučeno sve u vezi sa kolonom

kola. A ovde Roberto Gonzales nije imao ništa više da ponudi.

Meken je bio čovek koji je bar poznavao ovaj kraj i opasnosti u njemu. To je bila karta na koju je Rodnej sada igrao. Sa Robertom, još je samo mogao da plati glavom.

– Idemo do reke Teton – rekao je još jednom Roberto. – Gospodine Meken, vi nas uzalud čekate, samo gubite vreme!

Ali, Rodnej je već doneo konačnu odluku.

– Gospodine Meken, ja idem sa vama – rekao je.

Roberto se okrenuo i začudeno ga pogledao.

– Zar tako? – pitao je Roberto zapanjeno.

– Da, tako sam rešio – odgovorio je Rodnej. – Kola ili još nisu stigla do Tetona, ili su već uništena. U oba slučaja je glupo nastaviti u tom pravcu!

– To i ja kažem – potvrdio je Meken.

Roberto je bio ljut.

– Dakle, u redu je! – rekao je duboko uzdahnuvši. – Ali, treba da znaš da ti ovo nikad neću zaboraviti. Hteo si da me ostaviš na cedilu i primorao si me da promenim svoj pravac. Idem i ja s vama u Grejt Fols.

– Moja odluka spasava i vaš život – odgovorio je Rodnej mirno i samouvereno.

– To i ja mislim – dodao je Meken.

*

I Džek Moris je bio čovek koji je dobro poznavao taj kraj i opasnosti u njemu. Ali, njemu su još i Indijanci pomogli da odluči.

Kad je izašao iz šume, odjednom

je video masu od preko sto Indijanaca. Stao je, a onda se brzo vratio u zaklon.

Srce mu je snažno zakucalo. Ipak je ostao nepomičan u sedlu. Čak se nije latio ni puške, iz straha da se time sam ne oda.

Indijanci su isto tako brzo nestali kao što su se i pojavili.

Džek je dugo čekao, a onda je nastavio put.

Ali, posle kratkog vremena, opet je stao. Tamo, daleko na severu, video je dva oblaka gustog crnog dima.

Sad je Džek sa sigurnošću znao šta treba dalje da radi.

Odmah je okrenuo konja i vratio se.

Kad je već stigao do kola, nije im odmah prišao. Sakrio se i neko vreme osmatrao okolinu.

Pri tom je otkrio indijansku izvidnicu; očito su pratili povorku kola. Onda je u galopu prišao kolima, da bi sprečio Indijance da ga napadnu.

Tanja i kauboji bili su veoma iznenađeni što se on tako brzo vratio.

Tanja se radovala što mu se opet ništa nije desilo. To je Džek odmah video po njoj, tim pre što se ona nimalo nije potrudila to da prikrije.

Kola su se zaustavila, a kauboji sjahali.

— Jesi li našao Gonzalesa? — pitao je Borl.

— Moramo, na žalost, sami sebi da priznamo da smo uzalud krenuli na ovaj daleki put — obratio se Džek kaubojima. — Logori kopača zlata stoje u plamenu! Izgleda da je to indijanski rat u pravom svetlu. Ono što mi još možemo da učinimo jeste da pokušamo da spasemo živote. Do sada ima samo četiri Indijanca koji su okružili naša kola i koji nas ni trenutka ne gube iz vida. Video sam grupu od preko sto Indi-

janaca, koji su otišli prema istoku. Ako nas oni ne napadnu, onda će do sutra stići verovatno nova grupa. Sa Robertom Gonzalesom, ili, bolje rečeno, sa njegovim prijateljima Indijancima, uspeli smo da nekako izađemo na kraj. Ali, tada nas je bilo dvadeset petorica i, osim toga, Indijanci se nisu borili za sebe nego za Roberta Gonzalesa. Ali, plemena iz ovog kraja imaju sasvim druge motive.

Svi su se pogledali začuđeno.

— Šta time hoćeš da kažeš? — upitao je odjednom Borl, kipteći od besa.

— Po mom mišljenju, nemamo ni najmanje šanse da se izvučemo oдавде — rekao je Džek mirno. — Najbolje je da pronademo neko mesto i da tu ostanemo. Neko do nas mora pokušati da se probije do Grejt Folsa i potraži pomoć za ostale. Ali, sve to nije sasvim sigurno.

— Pa, ti valjda treba da budeš taj neko! — viknuo je Borl. — Zašto već nisi krenuo?

Džek ga je ozbiljno pogledao.

— Rekao sam da ništa nije sigurno — počeo je. — Ne znam da li u Grejt Folsu postoje neke trupe koje bi mogle da nam pomognu. Naši kupci više ne postoje. A ako u gradu ima dovoljno namirnica, onda ćemo teško naći čoveka koji bi bio spreman da nam pomogne.

Borl se nervozno ugrizao za usnu. Pogled mu je bio mračan.

— Da, sad mi je sve jasno — rekao je sa prizvukom ironije u glasu. — Nećeš više ti sam da odlučuješ, treba svi da odlučimo da li ćemo ovaj put nastaviti ili prekinuti. To je za tebe dobro rešenje, zar ne?

— Borle, opet nisi dobro razumeo. Ne radi se više o kolima nego o životu svih nas. Otuda moja odluka može da bude samo predlog, a

upravo sam i dao predlog. Dakle, da li se slažete ili odbijate? Što se mene tiče, sasvim mi je svejedno. Ništa drugo nemam u ovom trenutku da vam kažem!

Okrenuo se i otišao da osedla drugog konja.

Svi su ga zabrinuto pogledali. Konačno je Borl dugim koracima pošao za njim. Kad ga je stigao, zgrabio ga je za rame i povukao prema sebi.

— Ti, dakle, ipak hoćeš da budeš onaj koji će da ode u Grejt Fols, dok ćemo mi ovde da čekamo Indijance — vikao je Borl izbezumljeno, gledajući ga pravo u oči.

Svi su se uplašili, jer su očekivali da će Džek eksplodirati i oboriti Borla, kao što je to jednom već učinio. Čak je i Tanja tako nešto očekivala. Ipak, Džek je bio iznenađujuće miran.

— Predlažem da pošaljemo Džoa — rekao je. — I o tome se bez mene dogovorite ili, jednostavno, glasajte.

Svi su se okupili iza Borla, a tu je bila i Tanja.

— Ako neko uopšte može da se probije do Grejt Folsa, onda si to samo ti — obratio se stari Džo Džeku. — Doduše, i ja poznajem ovaj put, ali nisam ni blizu tako brz i snalažljiv kao ti. A nemam više ni snage — rekao je, bolno se osmehujući.

Džekov pogled je lutao. Stvar je bila odlučena. Svi su se najzad složili. Niko nije hteo da ostavi kola, i svima je bilo jasno da je Džek ipak najhrabriji i najveštiji. Sve se to odigravalo čuteći; samo su klimanjem glave pokazivali šta su mislili i odlučili. I Borl se složio sa ostalima. Kad ga je Džek pogledao, pokorno je klimnuo glavom.

— Svi smo mi, pre svega, ubedeni u to da ćeš se vratiti, ako ne nađeš

nikakvu pomoć — rekao je jedan kauboj kad je Džek uzjahao konja i hteo da krene.

— Idite još jednu milju napred do stena a tamo pored nekog visokog i sigurnog zida zauzmite položaj — obratio se Džek Borlu.

— U redu je.

— Ne brinite, za dva dana se vraćam — rekao je Džek.

— Neće mene više videti ova prokleta zemlja! — viknuo je Borl.

Samo trenutak kasnije desilo se pravo čudo. Borl je bio osuđen da zauvek ostane u toj zemlji.

Svi su čuli brektanje i neki tupi udarac. Izgledalo je kao da je Borl počeo da raste. Prevrnuo je očima, stao na vrhove prstiju i ispružio se, hvatajući se za vrat, iz kog je štrčao vrh strele.

Džek je brzo sjahao. Tanja je vrisnula. Ljudi su se razbežali, tražeći puške. Pucali su nasumice, ne znajući metu.

Borl se sručio na zemlju. Tanja mu je pritrčala i bacila se pored njega. Džek ju je kasnije s mukom odvuкао od mrtvog brata. Borlu više nije bilo pomoći.

Držeći konja za uzde i Tanju za ruku, Džek je trčao napred.

— Napred! — vikao je. — Idemo do stene! Vozite jedni uz druge, ne pravite rastojanja!

Ljudi su prestali da pucaju i potrčali prema kolima.

Stari Džo je bio toliko brz da je obišao Džeka i Tanju, i prvi se popeo na svoja kola. Pomogao je Tanji da se popne. Prvi je krenuo, a ostali za njim.

Džek je uzjahao konja, držeći vinčesterku u ruci. Bio je vidno uzbuđen, ali je ipak delovao pribrano. Osvrtao se na sve strane.

Koćijaš poslednjih kola uzeo je

mrtvog Borla i stavio ga u kola da bi ga sahranili kad stignu do stene.

Pošto se iza kolone kola već spustila prašina, krenuo je i Džek za njima. Nigde nije mogao da otkrije Indijance. Naslućivao je da je Borla pogodio izvidnik, koji je bio sam.

Pratio je kola sve do stene. Ostavio ih je tek kad je Džo izabrao zgodno mesto i kad su se smestili uz zid stene.

Džek je već davno navikao na pustoš i usamljenost. Nije se plašio što je sam morao da krene u neizvesnost.

Dobro mu je došlo što je taj kraj izuzetno dobro poznavao. Možda ne bolje od Indijanaca, ali sigurno tako dobro kao oni.

Bio je budan i oprezan; vinčesterka je bila spremna da otvori vatru. Jahao je u pravcu severa i nestao u pustinji koja je za belog čoveka bila veliki neprijatelj.

Roberto Gonzales, Rodnej i Džek Meken stigli su, u zoru, u Grejt Fols. Čim su stigli, naišli su na borbu sa Indijancima. Indijanci su se ubrzo povukli i nestali.

Bili su umorni i iznureni, konji su im bili na ivici snage, oznojani i iscrpljeni.

Roberto se raspitivao o bratu.

– Pitajte u šerifovoj kancelariji – savetovao mu je jedan građanin. – Tamo sve znaju. Pre tri dana trebala je da stigne neka kolona kola.

Roberto se obradovao. Nadao se da se radi o njihovim kolima.

– Znate li možda o koliko se kola radi? – pitao je napeto.

Čovek je vrteo glavom.

– Bilo je, u stvari, samo dvoje kola – dobacio je neko. Radi se o

porodicama kopača zlata iz jednog kampa. Da, ti ljudi su imali ludu sreću. Mislim da su se smestili u školi. Škola je već puna ljudi sa severa. Verovatno ćete tamo naći i članove svoje porodice.

– Nismo se razumeli – rekao je još uvek uzbuđeni Roberto.

– Zašto?

– Mislim na kola koja su stigla sa juga. Deset teretnih kola za kam-pove kopača zlata.

Ljudi su se pogledali, vrteći glavama.

– Kola su išla prema Teton reci

– objasnio je Roberto.

– Odatle imamo samo loše vesti – rekao je čovek. – Ali, od pre nekoliko dana nemamo nikakvih vesti. Ipak vam je najbolje da pitate sve u kancelariji šerifa.

Roberto je uzeo konja za uzde, i krenuo.

Rodnej se zahvalio nepoznatim ljudima na datom obaveštenju. On i Meken su krenuli za Robertom, ali se nisu trudili da ga stignu.

Iako je bilo rano jutro, ipak je u šerifovoj kancelariji bilo vrlo bučno. Rodnej i Meken su čekali na ulici, dok je Roberto ušao u kancelariju.

Roberto se predstavio i pitao za kola.

I ovde je odgovor bio sažaljivo vrtenje glavom.

– Gospodine Gonzales, ništa ne znam o koloni kola iz pravca Teton reke – rekao je šerif. – Prema vestima koje sam prikupio, nemate razloga da se nadate nečem dobrom.

Robertu su klecala kolena. Protrljao je oči i skinuo šešir.

– A armija? – pitao je ljutito. – Šta je sa armijom? Za sve vreme jahanja u ovom kraju nisam video nijednog jedinog vojnika.

Ljudi su samo slegali ramenima.

– Mislim da su trupe na maršu – rekao je šerif. – Verovatno će se vratiti, ali je pitanje kada! Radovao bih se kad bih imao sada vaših deset kola u svom gradu. Da, gospodine Gonzales, moram da vam kažem da gotovo nemamo šta da je-
demo. Ovde živi četiri stotine ljudi. Ali već dve nedelje nas ima više od dve hiljade.

– Mogu li da se nađu sobe za prenoćište? – pitao je Roberto.

– Koliko vas je?

– Trojica.

– Ako imate novca, pitajte u hotelu. Inače javite se u školu. Naći ćemo tamo i za vas mesto.

Roberto je izašao kao ošamućen.

Čekao ga je samo Rodnej.

– Ništa niste saznali? – pitao je Rodnej.

– Sve je otišlo do đavola! – psovao je Roberto.

– Predosećam da je Timo u velikoj nevolji i da sam mu potreban – nastavio je posle kraće pauze. – Imam dovoljno novca kod sebe. Nađi ljude koji imaju dovoljno hrabrosti da krenu sa nama u pakao. Potražićemo Tima. Pobrini se da nabaviš i odmorne konje. Ja idem u hotel da pokušam da dobijemo nešto za jelo.

– Koliko ste ljudi mislili da angažujete?

– Uzmi onoliko koliko možeš da nađeš! – rekao je Roberto, okrenuo se i otišao, ne obraćajući više pažnju na Rodneja.

Cene su skočile, tako da su ljudi već morali da napuste hotel. Roberto je dobio dve sobe. Pošto je imao dovoljno novca, mogao je da plati i jelo.

Već posle desetak minuta pojavio se Rodnej sa nekim malim, starijim

čovekom. Roberto se namrgodio i pogledao Rodneja.

Hteo je da pita, zar nema boljih ljudi u gradu. Ali, tada mu je pogled pao na Rodnejevo lice. Naslutio je zašto je Rodnej doveo ovog starca. Bilo mu je loše.

– To je gospodin Gonzales – rekao je Rodnej. – Ispričajte mu!

Čovek je skinuo šešir.

– Odakle da počnem? – pitao je starac.

– Svejedno, samo pričajte – rekao je Roberto.

– Da, bilo je deset kola, na njima su bile naslikane velike crne strele. Dolazili su prema reci Teton. Mi smo se upravo odmarali na brežuljku. Kola su bila ispod nas. Odmah smo se spakovali da bismo mogli da im se priključimo. Tada su nas napali Indijanci. Nas je bilo samo četvoro, a Indijanaca možda i stotinu.

Roberto je prebledeo.

– Indijanci su onda zapalili kola, bacili su nekoliko upaljenih strela. Spasla su se samo jedna kola sa šestostrukom zapregom. Hteli smo noću da sahranimo mrtve. Ali jednostavno nismo našli hrabrosti da izađemo iz naših skloništa.

– Kad je to bilo? – viknuo je Roberto.

– Tačno pre devet dana.

– Hvala vam – rekao je Roberto.

Starac je nervozno vrteo šešir, premeštajući se s noge na nogu.

– Gospodine, možete li mi dati malo para? Mi nemamo šta da je-
demo.

Roberto je odsutno zavukao ruku u džep i izvadio sto dolara.

Starac se toliko obradovao da je izleteo iz hotela.

– Da li treba da tražim ljude, ili ne? – pitao je Rodnej.

– Timo! – jauknuo je Roberto. – Nije čak ni sahranjen!

– Da, konačno će prokleti Džek Moris biti zadovoljan – rekao je Rodnej. – Naravno, ako je uopšte živ!

– Da, na njega sve ovo vreme nisam ni mislio. A on je svemu kriv.

Rodnej nije shvatao u čemu je Džekova krivica, ali nije hteo da mu protivreči.

– Nabavi što više ljudi! Koliko god možeš! – siktao je Roberto.

– U redu je.

– Požuri. Otići ćemo kod mog brata, da ga bar sada sahranimo. Onda ćemo da potražimo Fontenove. Verovatno su i oni svi izginuli, i prokleti Džek Moris s njima.

– Tome se i ja nadam – složio se Rodnej.

– Ali, Morisu nikad ne treba verovati. Ovde ljudi nemaju šta da jedu. Mogli smo dobro da zaradimo, samo da je Timo uspeo! Ne! Nadi brzo ljude! Nemoj mnogo da pitaš! Uzmi svakog ko ima hrabrosti da pode s nama.

Rodnej se okrenuo i brzo napustio hotel.

Roberto nije mogao doći k sebi. Deset kola sa namirnicama! Mogli su da se obogate i on i brat. Ispunila ga je ne samo tuga za izgubljenim bratom nego i bes zbog propalog biznisa.

*

Džek je bio duboko razočaran.

– Žao mi je – rekao je šerif. – Trupe su na maršu, ne mogu da vam kažem kad se vraćaju. Nemam ništa protiv, ako želite da angažujete ljude. Šta kažete, troje kola punih namirnica! Ovde ćemo ubrzo početi da gladujemo. Siguran sam

da ćete naći ljude koji će poći s vama. Samo, recite mi, molim vas, da li i vi pripadate Gonzalesovoj koloni kola? Naime, izvesni Roberto Gonzales stigao je juče i pitao za svoja kola. Odseo je u hotelu. Jeste li i vi došli iz pravca Teton reke?

– Ne – odgovorio je Džek Moris.

– I Gonzales traži ljude. Čini mi se da je neke već angažovao. Možda bi bilo dobro da im se i vi priključite. On bi hteo da ide nazad, prema reci Teton.

Džek se zahvalio i izašao iz kancelarije.

Čim je izašao, zaboravio je Gonzalesa. Glavna mu je briga bila da dovede Tanju i ostale u grad.

Ulica je bila puna sveta. Svugde su stajali ljudi i o nečemu diskutovali.

Stigao je u plavi salun. Svi stolovi su bili zauzeti. Neki ljudi su bili pijani. Bila je gužva i galama, kao da je praznik.

Džek je već otvorio usta da nešto kaže, ali se predomislio. Izvukao je revolver i ispalio jedan metak u ugao.

Za tren oka je zavládala tišina. Svi su ga pogledali.

– Dan jahanja odavde nalaze se troje kola puna namirnica! – vikao je Džek. – Tražim ljude koji bi za plaćanje u namirnicama pošli sa mnom da dovezemo kola u grad.

Ljudi su se brzo javljali.

Za jedan sat već je bio na putu sa dvanaestoricom ljudi.

Tri sata kasnije, spustio se mrak. Ljudi su čitavu noć proveli u sedlima. Kad je svanulo, stigli su do one stene gde je Džek ostavio Fontenova kola i ljude.

Nikog nije bilo.

Džek je psovao, ljut na Džoa, što je napustio to mesto.

Nije mogao da otkrije ni njihove tragove.

Konačno su, daleko prema istoku, primetili tragove kola. A pored njih mnogobrojne otiske konjskih kopita.

Džek je sakupio ljude. Tragovi su vodili na istok.

Posle sata jahanja našli su kola. Pratila ih je pogranična vojska.

Džek je sjahao. Tanja je sišla s kola i potrčala prema njemu. Pala mu je, plačući, oko vrata.

– Ah, Džek, stigao si! – šaptala je, dok ju je on ljubio.

*

Roberto Gonzales se naglo okrenuo i zadrhtao. Veoma uzbuđen, u hotel je utrčao jedan od tek angažovanih ljudi.

– Stigla je armija! – vikao je i od oduševljenja skinuo šešir.

Ljudi su istrčali na ulicu. Istrčao je i portir, a i personal hotela. I čovek koji je doneo ovu radosnu vest vratio se na ulicu.

Roberto je bio potpuno usamljen. Nije mogao ni da se raduje, jer mu dolazak armije ništa nije značio.

Konačno se pojavio Rodnej. Rekao mu je odmah s vrata:

– Stigli su.

– Da, već sam čuo, stigla je armija – rekao je Roberto.

– Jeste, i armija je tu. Ali ja sam govorio o Fontenovima. Sve je to sredio Džek Moris! Stigao je sa troje kola. Već je počela prodaja iz kola.

Roberto se nepovjerljivo nasmejao.

– Rešio si da me dobro zasmiješ – rekao je Rodneju.

– Ali, ne! Niste u pravu! To je istina, osvestite se!

Roberto je odmah istrčao na ulicu, držeći ruku na revolveru.

Bio mu je dovoljan jedan jedini pogled. Ispred pošte je stajalo troje kola. Oko kola je bila gomila ljudi.

Roberto se brzo vratio u hotel.

– Jesi li video Džeka?

– Jesam.

– Rekao sam ti da je još živ, a ti mi nisi verovao – dodao je Rodnej.

Roberto je uzeo revolver u ruke, proveravajući ga.

– Samo se pitam dokle će još biti živ taj pasji sin!

– Najviše još pet minuta – odgovorio je Rodnej cereći se.

Roberto ga je pogledao oštro.

– Meni se ne žuri – rekao je strogim glasom. – Bilo bi mi draže da ga uhvatimo živog.

– S time se i ja slažem – rekao je Rodnej. – S njim bih i ja želeo najpre da se objasnim.

Prišli su recepciji i naslonili se na pult, neprestano gledajući prema vratima.

Gosti su se vraćali. Nastala je, ponovo gužva i galama.

– Ovoga puta mi neće izmaći – ponavljao je Roberto nekoliko puta.

Zaradio je dosta novca. Sigurno će naći ovde nekakvo prenoćište, mislio je Rodnej.

Tako je i bilo. Odjednom se na vratima pojavio Džek Moris. Ušao je držeći Tanju pod ruku.

Robertov pogled se ukočio.

*

Čim je Džek primetio Roberta i njegovog revolveraša, odmah je stao. I Tanja je prepoznala tu dvojicu. Uplašila se i grčevito stegnula Džeka.

– Hej, Roberto! – rekao je Džek.

– Kao što vidiš, stigli smo. Uprkos svemu! Ostavimo stvari na tome.

— Brat mi je mrtav! — rekao je Roberto, kipteći od besa. — Kola su nam uništena. Sve je to tvoje delo. I zar da sve na tome ostane?

— To bi bio moj predlog — mirno je rekao Džek.

Džek je bio u goroj poziciji, jer je s njim bila Tanja. Bila je s njegove desne strane. Stavio je ruku oko njenog struka, i ona se još uvek čvrsto držala za njega. Ali, Roberto i Rodnej su bili spremni za borbu; držali su ruke na revolverima.

— Pasji sine, došao si u ovu zemlju samo zato da bi uništio Gonzalesove — rekao je Roberto ljutitim glasom.

Džek je odmah shvatio da rečima i razumom ništa ne može postići. Roberto je želeo borbu, a on bi više voleo da umre nego da ga Roberto Gonzales pobedi.

Bio je brz, đavolski brz i spretan. Za tren oka je izvukao revolver, i već ga podigao da puca.

Odjeknula su oba pucnja, gotovo istovremeno.

Džek je reagovao kao u transu. Gurnuo je Tanju od sebe.

Roberto i Rodnej su pucali prema vratima, ali Džek je već skočio u stranu. Roberto je psovao i promenio pravac gađanja. Ali, tada ga je već pogodio Džekov metak.

Drugi metak namenio je Rodneju, koji je shvatio da će proći kao i Roberto, pa je skočio iza pulta recepcije. Džekov metak se zario u ragastov, na kom su visili ključevi. Ključevi su popadali na sve strane.

Roberto je bio pogođen u grudi; revolver mu je odmah ispao iz ruku. Pogledao je Džeka i pao prema pultu. Više se nije pomerao.

— Rodnej, baci revolver iznad pulta, i slobodan si — rekao je Džek oštro. — Ali, moraš odmah da nestaneš odavde! To je moj jedini uslov!

Rodnej se nije pomerao.

Pogledao je prema Tanji. Naslonila se na sam zid, lice joj je bilo bledo i izobličeno od straha.

Džek joj je mahnuo. Bio je dovoljan samo jedan korak, i Tanja bi već bila napolju. Ali, u strahu nije shvatila šta Džek misli.

— Tanja! — viknuo je. — Napolje!

— Ako se pomakne, pucaću, i biće gotova! — pretio je Rodnej.

Pult je bio dug šest jardi. Kad bi Rodnej hteo da puca u Tanju, morao bi da bude s njene desne strane.

Džek nije oklevao. Skočio je i bacio se na levu stranu. Verovatno je Rodnej hteo još nešto da kaže i da mu da neka uputstva.

Ali, za to više nije imao vremena.

Džek je kao panter poleteo napred; stao je tek kod stepenica, tako da je mogao da vidi uski hodnik iza pulta recepcije.

Rodnej je to čuo. Ali, ipak nije bio dovoljno brz. Kad je hteo da puca, već ga je pogodio Džekov metak. Srušio se, a šešir i revolver su mu odleteli dalje.

Tek kad je Džek video da se i Rodnej više ne pomera, polako je ustao i pustio revolver da padne na zemlju.

Tanja je potrčala kroz hol, i ubrzo ga zagrllila.

Džek se okrenuo. Bilo je mnogo ljudi koji su posmatrali ovu borbu. Hol se punio novim radoznalim posmatračima.

Nešto kasnije, stigao je i šerif.

Bilo je dovoljno očevidaca, pa Džek nije morao ni reć da kaže. Mnogi su hteli da posvedoče da je bio napadnut i da je izbegavao borbu.

Armiji je bilo potrebno samo mesec dana da oslobodi taj kraj od Indijanaca, tako je bar pisalo u zvaničnim izveštajima.

U međuvremenu je stigla zima. Džek i Tanja su se nastanili u hotelu i ostali sve dotle dok se sneg nije otopio. Onda su sa troje kola

krenuli u Red Lodž. Već davno im je bilo jasno da će ostati zajedno. Zauvek.

Kraj

PAŽNJA!

**U BROJU 18 EDICIJE X — 100
SREŠĆETE NAŠEG NOVOG
JUNAKA TO JE**

SANDANS

PLAVOKOSI INDIJANAC

- **NEUSTRAŠIVI BORAC ZA
PRAVA INDIJANACA**
- **HRABAR, NEPOKOLEBLJIV I
PRAVDOLJUBIV**
- **UVEK NA PRAVOJ STRANI**
- **NEŽAN ALI I SUROV, AKO TO
ZAHTEVA SITUACIJA OD
NJEGA**

ZAPAMTITE

**SANDANS — PLAVOKOSI
INDIJANAC**

WESTERN X — 100 BROJ 18

OBAVEŠTENJE

UČESNICIMA U NAGRADNOJ IGRI ALBUMA SA SAMOLEPLJIVIM SLIČICAMA »BLEK«

Nagradna igra završena je 30. juna 1988. Imena i adrese dobitnika svih nagrada objavićemo u dva broja »Strip zabavnika« i to:

- u 28. broju od 1. avgusta,
- u 29. broju od 15. avgusta.

Obezbedite na vreme »Strip zabavnik« kod svog prodavca novina!

REDAKCIJA ZABAVNIH IZDANJA

U SLEDEĆEM BROJU

DŽ. BENTIN

PAKLENO JAHANJE

»U istom trenutku, Dvonožni Medved trže uzdu i njegov konj naglo zastade, a isto, po prethodnom dogovoru, uradiše i ostali Čejeni. Od naglog zaustavljanja, grupa Indijanaca našla se obavijena velikim oblakom prašine.

Sandans se zadovoljno nasmešio.

Dobro je poznavao Čejene. Bili su to iskusni i dobri ratnici, lukavi i vešti. Znali su koliko je domet spenserica, koje su koristili vojnici. Svi njihovi hici zaustavljali su se na kratkom odstojanju između njih i Indijanaca.«

JUGOBANKA